

הקצאת חניות נכים פרטיות

תקציר מנהלים

כללי

לרשויות המקומיות אחריות לדאוג לרווחת תושביה ובכללם תושביה בעלי המוגבלויות. עבור תושבי רשות מקומית אשר ניידותם מוגבלת, משמש במקרים רבים כלי רכבם הפרטי תחליף לרגליהם ומאפשר להם לנוע בדרכים ולנהל אורח חיים נורמלי ותקני למרות מוגבלותם. הקצאת מקום חנייה אישי לנכה המתגורר ו/או עובד בתחום שיפוטה של הרשות, לשימוש הבלעדי באמצעות הצבת תמרור, נועדה להקל על הנכים המוגבלים בהליכה.

פקודת התעבורה (נוסח חדש), התשכ"א-1961 (להלן: "פקודת התעבורה") ו-תקנות התעבורה תשכ"א-1961 (להלן: "תקנות התעבורה"), מעניקות לרשויות המקומיות סמכויות הכוללות: הצבת תמרורים ובכללם סימון מקומות חנייה לרכב של נכה ליד בניין ציבורי או ליד ביתו או בכל מקום שימצאו לנכון. סימון מקום חנייה המיועד לנכים ייעשה באמצעות תמרור שיוצב במקום בולט וסימון מקום החנייה על הכביש.

בהתאם ל-חוק עזר לכפר סבא (העמדת רכב וחנייתו), תשנ"ז-1997, ראש העירייה רשאי, לאחר התייעצות עם מפקד המשטרה, לקבוע מקום חנייה מוסדר על ידי שלט או תמרור או על ידי סימון.

מטרת הביקורת

הביקורת בדקה את נאותות הליך הקצאת חניות נכים פרטיות בעיר משלב הבקשה, הטיפול בה וההחלטה בגינה בוועדת התנועה, סימון החנייה ותמרורה וביטולה/הסרתה בעת הצורך.

הביקורת תציין לחיוב את שיתוף הפעולה המלא שקיבלה מאנשי מחלקת תנועה ותחבורה ומחלקת עבודות ציבוריות. הביקורת מאמינה כי תיקון הליקויים העולים מדוח הביקורת יסייע בהשגת מטרות העירייה והאגף ובשיפור השירות לציבור הנכים.

1. מבנה ארגוני:

- תפקידיהן של מנהלת מחלקת תנועה ותחבורה ומתאמת ורכזת ועדת התנועה אינם מוגדרים בנוהל הכולל פירוט כפיפותן ותחומי אחריותן.

- תפקידם של יועצת הנגישות ושל יועץ התנועה לא הוגדרו באופן מסודר הכולל פירוט תחומי אחריותם, לוחות זמנים, תוצרים נדרשים וכדומה, במסגרת הסכמי ההתקשרות שנחתמו עימם. כך למשל, נמצא כי ההחלטה האם להיפגש עם הנכה או לא נתונה לשיקול דעתה של יועצת הנגישות.
- אין הגדרת תפקיד מסודרת לתפקידה של מחלקת עבודות ציבוריות והעובדים בה.

2. משרדי המחלקה לתחבורה ותנועה:

- משרדי המחלקה צפופים באופן המקשה על כניסת נכה עם כיסא גלגלים ואף אין מקום מסודר בו יכולים נכים לשבת ולהמתין מחוץ למחלקה.

3. ועדת התנועה:

- סמכויות הוועדה אינן מוגדרות במסגרת נוהל "יעודי המסדיר את תהליכי עבודתה או בכתב מינוי המסמיך את ועדת התנועה לתפקד כרשות התמרור המקומית והרכב הוועדה אינו תואם את הוראות החוק המחייבות ואת נוהל הוועדות.
- תדירות התכנסותה של הוועדה, אחת לחודשיים, לצורך דיון בנושא הקצאת חניות פרטיות לנכים אינה מאפשרת לעירייה לעמוד בלוחות הזמנים הקבועים בחוק חניה לנכים העומדים על 60 יום לסימון החנייה ממועד הגשת הבקשה.
- פרוטוקולי הוועדה מוקלדים ומועברים לאישור וחתימת הגורמים המוסמכים באיחור רב מהיום בו בוצעה הוועדה.
- לא קיימת מדיניות מוסדרת כתובה אשר שימשה את ועדת התנועה בהחלטותיה ביחס להקצאת חניות לנכים בשטח הרשות.
- לא מתבצע מעקב אחרי לוחות הזמנים לטיפול בהחלטות הוועדה ולא מתבצע על ידי מחלקת עבודות ציבוריות מעקב שוטף אחר ביצוע החלטות הוועדה.

4. נהלי עבודה:

- הנהל המפורסם באתר האינטרנט של העירייה מתייחס להליכים המתבצעים בעיריית כרמיאל ולא הוכן לפרסום באתר ולא אושר על ידי הנהלת העיר כנדרש. הנהל אף אינו תואם לנהל העבודה לפיו מתנהלת המחלקה.
- אף שהחוקים בנושא השתנו ותהליכי העבודה התעדכנו לא עודכן נוהל העבודה מאז שנת 2009. כך למשל:

- דרגת הנכות המזכה הועלתה מ-75% ל-90%, אולם בנהל עומדת דרגת הנכות המזכה על 75%.

- התיקון לחוק קובע זכאות של עיוורים להקצאת חנייה שמורה, אולם בנוהל לא קיימת כלל התייחסות לעיוורים.
- הוראות נוהל הקצאות של העירייה אינן מפרטות, כי על המבקש להציג מסמכים מקוריים לצורך בדיקה על ידי רכזת הוועדה. כמו כן, הנוהל אינו מפרט את הבדיקות שעל רכזת הוועדה לבצע בעת קבלת הבקשה על מנת לוודא כי המבקש עומד בתנאי הזכאות שנקבעו.
- לא מתבצעת בדיקת זכאות לבחינת בקשות להקצאת מקום חנייה עקב העתקת מקום מגורים או מקום עבודה. הבקשות מאושרות על סמך הבקשה המקורית שהוגשה.

5. מאגר נתונים:

- נמצא כי לא נערך מיפוי חניות נכים פרטיות הקיימות (מסומנות בעיר) בעיר ואין לעירייה נתונים בדבר מספר חניות הנכים הפרטיות שהוקצו, משך ההקצאה, מיקום החנייה וכדומה.
- נמצא כי לא נערכת הצלבה מול קובץ המימד (קובץ נתוני מרשם האוכלוסין) לצורך איתור נכים שנפטרו או העתיקו את כתובתם מהעיר.

6. הגשת הבקשה והטיפול בה:

- ישנם מסמכים לגביהם מבקש החנייה מחוייב להתייבץ פיזית במשרדי המחלקה ולהציג בפני רכזת הוועדה מסמכי מקור. דרישה זו מקשה את הליך הגשת הבקשה על ידי אוכלוסיית הנכים.
- ממדגם אקראי שערכה הביקורת נמצא כי במקרים רבים חסרו בבקשות מסמכים ונתונים רלוונטיים ומהותיים כגון: תאריך הגשת הבקשה (ב-24% מהמקרים) תו נכה (ב-31% מהבקשות), אישור רפואי של רופא מוסמך המעיד על דרגת הנכות וסוגה (ב-55% מהבקשות) וכן, מסמכים נוספים כגון, רישיון רכב, רישיון נהיגה, אישור מביטוח לאומי וכדומה.
- לא מנוהל מעקב אחר הסרת חניות שאושרו לתקופה זמנית.
- על אף, שהעירייה רשאית לגבות אגרה בגין הטיפול בבקשה ו/או בגין העתקת מקום חנייה, לא נגבית אגרה מהמבקשים וזאת בלא שהתקבלה החלטה מסודרת בעניין.
- בכ-42% מהתיקים חסר נתון בדבר תאריך הביצוע. כלומר לפי נתוני מערכת ה-GIS לכאורה, לא בוצע סימון החנייה כלל.
- מהנתונים עולה כי ממוצע הימים שחלפו ממועד הגשת הבקשה ועד לביצוע הסימון בפועל עמד על 94 ימים (חריגה של כ-56%). כלומר, העירייה אינה עומדת בהוראות חוק חניית נכים, לפיהן, עליה להקצות חנייה בתוך 60 יום.

7. תקציב:

- הסעיפים התקציביים הנוגעים בטיפול בהקצאת חניות נכים מוגדרים כתקציב בלתי רגיל (להלן: "תב"ר") על אף, שמדובר בהוצאות רגילות שוטפות וקבועות.

8. ביטול חניות

- לא קיימת מדיניות אחידה ביחס למחיקת הסימון על גבי הכביש.
- בקשות לביטול חניות לנכים מתבצעות במקרים בהם מתקבלת פנייה של הנכים/בני משפחתם/שכנים ואינה מתבצעת ביוזמה של ועדת התנועה. לדוגמא, לא מתבצעת בדיקה שוטפת במאגר משרד הפנים לאיתור נכים שאושרה להם חנייה ונפטרו או העתיקו את מקום מגוריהם לעיר אחרת.

9. בדיקות הביקורת:

- ממדגם אקראי שערכה הביקורת לבדיקת חניות בשטח (ראה/י ממצאי הבדיקה המפורטים בפרק 5 לדוח) עלו הממצאים הבאים:
  - נמצאה חנייה שאף שוועדת התנועה החליטה להגביל את השעות המותרות לחניית המבקש הוצב בפועל שלט ללא הגבלת שעות.
  - נמצאה חנייה שסומנה פעמיים.
  - בחניות הצמודות לבתים משותפים נמצא כי ישנן מספר חניות בשטח הפרטי שיכולות להתאים לחניית נכה.
  - אין אחידות באופן הקצאת חניות נכים לבתים פרטיים. בחלק מהמקרים החניות מוקצות בשטח ציבורי ובחלקן, חוסמות את הגישה לחנייה הפרטית הצמודה לבית.
- מהאמור לעיל עולה כי:
  - לא קיים פיקוח מלא של מחלקת תנועה ותחבורה בדבר, אופן היישום בשטח, של החלטת ועדת התנועה, בידי מחלקת עבודות ציבוריות.
  - לעירייה אין מדיניות ברורה הקובעת, כי יש לוודא האם ליד ביתו של הנכה קיימת חנייה שהנכה יכול לעשות בה שימוש, בטרם תוקצה חנייה לנכה על חשבון שטחים ציבוריים.

עיקרי הממצאים ההמלצות

מבדיקת הביקורת את נושא הטיפול בהקצאת חניות לנכים בעיר עולה תמונה לפיה ההתנהלות נעשית ללא מדיניות אחידה וללא קריטריונים ברורים. ללא מעקב נאות אחר חניות שהוקצו, ללא שקיים מאגר מידע מסודר אשר כולל את כל הנתונים בדבר החניות וכן, נמצא כי לוחות הזמנים לטיפול בבקשות ממושכים ואף חורגים מהמותר על פי חוק חנייה לנכים.

הביקורת ממליצה, כי במסגרת הפעולות שיש לנקוט על מנת להסדיר את נושא הטיפול בחניות נכים פרטיות יבוצעו הפעולות הבאות:

1. **מיפוי** – נמצא כי, לא קיים מאגר מידע המרכז את חניות הנכים הפרטיות שהוקצו בעיר באופן המקשה על ביצוע מעקב אחר נתונים כגון, מספר החניות, מיקומן, תוקפן וכדו'.

מומלץ לערוך סקר מקיף שימפה את כל חניות הנכים הפרטיות שהוקצו בעיר. תוצאות הסקר יועברו למאגר מידע אשר ינוהל על ידי מחלקת תנועה ותחבורה.

2. **קביעת מדיניות** – נמצא כי, לא קיימת בעיר מדיניות בנושא הקצאת חניות נכים פרטיות וביטולן.

מומלץ כי ייערך דיון בראשות מנכ"ל העירייה בו יוצג למנכ"ל סטטוס חניות הנכים הפרטיות והבעיות השונות העולות מנושא זה, לרבות, בעיות הנוגעות לעדכון רישומים במערכת ה-GIS. במסגרת דיון זה, יש לדון בנושאים בהם יש צורך בקביעת מדיניות, כגון, מדיניות הקצאה וסימון של חניות נכים בעיר וגביית אגרות.

3. **הסדרה ונהלים** – נמצא כי, תנאי הזכאות להקצאת חניות נכים פרטיות הקיימים בעירייה אינן עומדים באופן מלא בהוראות חוק חניה לנכים המעודכנות.

מומלץ להסדיר את ההוראות בהתאם לתיקון לחוק חניה לנכים, לרבות עדכון נוהל העבודה הקיים.

4. **הגבלת זמן ההקצאה לחניית נכים פרטית** – נמצאו חניות נכים פרטיות מסומנות על אף, שינויים כמו מעבר דירה, פטירה וכו'.

מומלץ להגביל את הקצאת חניות נכים פרטיות לתקופה של מספר שנים כפי שתקבע העירייה. בתום תקופה זו יידרש המבקש בהגשת בקשה מחודשת.

5. **תקציב** - נושא הקצאת חניות נכים פרטיות אינו מוסדר במסגרת תקציבית מסודרת.
מוצע להגדיר תקציב עבודות להסדרת חניות נכים פרטיות במסגרת ובשיתוף פעולה בין ועדת תנועה ואגף ההנדסה.
6. **גביית אגרות**- העירייה אינה גובה בגין הטיפול בחניות נכים.
מומלץ לבחון גביית אגרה באילו משלבי הטיפול בנושא. הקביעה צריכה להיבחן בהתאם למסגרת הקבועה בחוק חניה לנכים.
7. **בקשות לביצוע שינויים בחניות שהוקצו**- נמצא כי, בקשות להחלפת מספר רכב, העתקת כתובת וכדו' נידונות על ידי הוועדה ללא שהוגשו מסמכים מטעם המבקש.
בשל כך, מומלץ כי ייקבעו הוראות ברורות ביחס לדיון בבקשות שינויים בחניות שהוקצו באופן שהליך זה יבוצע בדומה להליך הגשת בקשה מחדש – הגשת מסמכים מלאים.
8. **תדירות כינוסה של ועדת התנועה והפרדת נושא חניות נכים פרטיות**- נמצא כי, ועדת התנועה מתכנסת אחת לחודשיים לדון בנושאים רבים, לרבות בנושא הקצאת חניות נכים פרטיות. נושא הקצאת חניות נכים פרטיות מהווה כשליש מכלל הנושאים הנידונים על ידי הוועדה. תדירות ההתכנסות הקיימת אינה מאפשרת לעירייה לעמוד בהוראות חוק חניה לנכים המחייב את העירייה לסיים לטפל בבקשה להקצאת חניה פרטית לנכה בתוך 60 יום.
מומלץ לבחון קביעת ימי דיונים נפרדים לנושא זה בוועדה וכן, העלאת תדירות כינוסה של הוועדה.
9. **רישום הפרוטוקולים של ועדת תנועה** – מבדיקת הביקורת עולה כי הפרוטוקולים מוקלדים ונחתמים יותר מחודש לאחר התכנסות הוועדה.
מומלץ כי ישולבו מחשבי לפטופ לכל המשתתפים בוועדת תנועה, כך שכל החלטה תירשם באופן מיידי במערכת הממוחשבת וכך בסוף הדיון יוצא פרוטוקול בצירוף החלטות הוועדה לחתימת יו"ר הוועדה והגורמים הנוספים כגון המשטרה.

10. מערכת ה-GIS - נושא הקצאת חניות פרטיות לנכים מנוהל כיום באמצעות מערכת ה-GIS המאפשרת תצוגה גיאוגרפית. מערכת זו אינה נותנת תמונה מלאה ומענה לכל הבקרות שצריכות להתבצע בנושא זה על ידי מחלקת תנועה ותחבורה. בנוסף, המערכת מתופעלת באופן חלקי על ידי מחלקת תנועה ותחבורה.

מומלץ לבחון הקמת שכבה ייעודית במערכת ה-GIS לקבלת תמונה מלאה לחניות נכים פרטיות וחניות נכים ציבוריות בכלל. הקמת שכבה כגון זו תאפשר מעקב ובקרה אחר הקצאת חניות נכים פרטיות וציבוריות, לרבות אפשרות לחולל דו"חות בקרה רלבנטיים (חריגים, התראות וכדו').

11. הצלבת מידע מקובץ "מימד" למערכת ה-GIS - בדיקה שוטפת של מידע אודות נכים שהוקצו להם חניות נכים פרטיות בעיר ואשר נפטרו או העתיקו את כתובתם מהעיר, הכרחית על מנת לבטל חניות באופן יזום על ידי העירייה בסמוך למועד הפטירה/העתיקת כתובת המגורים.

מומלץ כי תבוצע בדיקה מול מנהל אגף מחשוב להיתכנות הצלבת מידע מקובץ ה-"מימד" למערכת ה-GIS.

סיכום

מומלץ כי ייערך דיון בראשות מנכ"ל העירייה בו יוצג למנכ"ל סטטוס חניות הנכים הפרטיות והבעיות השונות העולות מדוח זה, לרבות, בעיות הנוגעות לעדכון רישומים במערכת ה-GIS. כמו כן במסגרת דיון זה יש למנות צוות לתיקון הליקויים והמעקב אחריהם ולדון בנושאים של: מדיניות הקצאה וסימון של חניות נכים בעיר וגביית אגרות, עריכת סקר מקיף שימפה את כל חניות הנכים הפרטיות הקיימות בעיר והסדרת רישום מלא כולל ביטול חניות שלא קיים הצורך בהם. כן יש להסדיר תקציב ייעודי לטיפול והסדרת חניות נכים פרטיות וציבוריות. בנוסף, יש להסדיר את הנהלים בהתאם לליקויים המפורטים בדוח זה ולהתאימם לקבוע בחוק חניה לנכים. לכל הפעולות שייקבעו מומלץ לקבוע לוחות זמנים.

תגובות מנהלת מחלקת תנועה ותחבורה מובאות בדוח עצמו בפרק פירוט הממצאים.

יחד עם זאת, להלן, תגובה כללית של מנהלת מחלקת תנועה ותחבורה:

"יש לציין כי רוב ההמלצות הינן תלויות תקציב כגון לפטופים כל חברי הוועדה, סקר תמרורים מקיף, הארכת שעות של יועצת נגישות וכד'."

תגובות מי שהיה יו"ר ועדת תנועה ומחזיק תיק התחבורה במועצת העירייה, בעת עריכת

הביקורת, מובאת להלן:

(המספור בתגובה זו מתייחס למספור של עיקרי הממצאים שהובאו לעיל, ללא פרק סיכום והמלצות שבסופו).

" • סעיף 3 - לוו"ז טיפול בחניית נכים יתוקן.

- **מדיניות לגבי הקלות ושיפור קיימת מאז ומעולם ותינתן גם בעתיד תשומת לב לבעיות הנכים.**
  - **סעיף 4 לא הובא לידיעתנו שינוי בזכאות אחוזי מוגבלות מ-75% ל-90%.**
  - **לגבי הקצאת חנייה לעווררים, כנראה שקיים בלבול בין נוהל עיריית כרמיאל לבין הנוהל בעיריית כפר סבא.**
  - **הסטטיסטיקה נערכת ע"י שליטה במערכת הגי פי אס ע"י מפעל המים, וניתן להפיק מהם את כל הנתונים.**
  - **חוסר חמור בכוח אדם גורם לשיבוש בהקצאת מקומות חניה.**
  - **סעיף 9 - באחריות אגף הנדסה.**
  - **סעיף 8 - הערה לגבי סעיף 9+10 רישום פרוטוקולים יטופל בתנאי לתוספת כוח אדם.**
- הערה כללית: עובדי יחידת התחבורה מגלים מסירות ואחריות רבה בעבודתם ואף יחס מאוד הוגן לתושבים.**
- הליקויים שנמצאו הינם פורמאליים בלבד ואינם פוגעים כלל וכלל בשירות הניתן לתושב."**

מבוא

לרשויות המקומיות אחריות לדאוג לרווחת תושביה ובכללם תושביה בעלי המוגבלויות. עבור תושבי רשות מקומית אשר ניידותם מוגבלת, כלי רכבם הפרטי משמש במקרים רבים תחליף לרגליהם ומאפשר להם לנוע בדרכים ולנהל אורח חיים נורמלי ותקני למרות מוגבלותם. הקצאת מקום חנייה אישי לנכה המתגורר ו/או עובד בתחום שיפוטה של הרשות לשימוש הבלעדי באמצעות הצבת תמרור, נועדה להקל על הנכים המוגבלים בהליכה.

פקודת התעבורה (נוסח חדש), התשכ"א-1961 (להלן: "פקודת התעבורה") ו-תקנות התעבורה תשכ"א-1961 (להלן: "תקנות התעבורה"), מעניקות לרשויות המקומיות סמכויות הכוללות: הצבת תמרורים ובכללם סימון מקומות חנייה לרכב של נכה ליד בניין ציבורי או ליד ביתו או בכל מקום שימצאו לנכון. סימון מקום חנייה המיועד לנכים ייעשה באמצעות תמרור שיוצב במקום בולט וסימון מקום החנייה על הכביש.

בהתאם ל-חוק עזר לכפר סבא (העמדת רכב וחנייתו), תשנ"ז-1997, ראש העירייה רשאי, לאחר התייעצות עם מפקד המשטרה, לקבוע מקום חנייה מוסדר על ידי שלט או תמרור או על ידי סימון.

על פי תקנות התעבורה, לא יעצור אדם רכב, לא יעמידנו, לא יחנהו ולא ישאירנו עומד, כולו או חלק ממנו, ליד תמרור 437 המסמן מקום חניה לרכב של נכה בעל תווית כתמרור, אלא לשם מניעת תאונה או לשם מילוי אחרי הוראה מהוראות תקנות אלה או אם סומן בתמרור אחרת. בנוסף, נקבע בפקודת התעבורה כי לשוטר יש סמכות להרחיק או לגרור רכב שהעמדתו אסורה על פי חוק וכי לרשות המקומית יש סמכות להתקין חוקי עזר בדבר האמצעים שיינקטו כלפי מי שרכבו חונה במקום האסור לחנייה על פי חוק, לרבות גרירת הרכב או נעילת גלגליו.

תיקון מס' 7 ל-חוק חניה לנכים, תשנ"ד-1993 (להלן: "חוק חניה לנכים") שנכנס לתוקפו ביום 3.7.2017 מחייב רשויות מקומיות להקצות לרכב של נכה המתגורר בתחומה, הנושא תג נכה, מקום חנייה המתאים לצרכיו של הנכה, סמוך ככל האפשר למקום מגוריו של הנכה.

"נכה" – מוגדר בחוק זה כאדם עיוור, או אדם אשר רופא שהוסמך לאשר נכות על פי דין אישר לגביו בכתב אחת מאלה:

(1) שדרגת נכותו מגיעה ל-90% לפחות ותנועתו בדרכים בלי רכב עלולה לערער את מצב בריאותו.

(2) שהוא מוגבל בהליכה וזקוק לכיסא גלגלים לצורך ניידותו.

(3) שהוא נכה הזקוק לרכב כאמצעי תנועה בגלל רגליו הנכות.

לעומת זאת, העירייה אינה מחוייבת על פי חוק להקצות מקומות חנייה אישיים לנכים שאין ברשותם מקום חנייה סמוך למקום עבודתם. אולם משום שהעירייה מעוניינת לסייע לתושבים המוגבלים בניידותם והנזקקים לרכב להם להתגבר על נכותם, היא מעניקה חניות נכים שמורות גם לנכים העובדים בתחומה בסמוך למקום עבודתם.

הקצאת מקום חנייה אישי לנכה משמעותה הענקת זכות לרכבו של הנכה לחנות במקום החנייה המוקצה לרכבו בכל שעות היממה, ומנגד, שוללת מהציבור הרחב את הזכות לחנייה חופשית של רכבם במקום.

הליך הקצאת חנייה ייעודית לנכים מטופל בעיריית כפר סבא באגף ההנדסה באמצעות מחלקות שונות. מחלקת תנועה ותחבורה אשר אמונה על הטיפול בבקשות והכנת סדר היום לוועדת התנועה, ועדת התנועה אשר דנה בבקשות ומאשרת אותן ומחלקת עבודות ציבוריות אשר אמונה על סימון החניות ותמרורן בפועל והסרתן.

על פי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה נכון לסוף שנת 2016 מתגוררים בעיר כפר סבא כ-100,000 תושבים. על פי נתונים המפורסמים באתר הביטוח הלאומי, בעיר כפר סבא מתגוררים כ-3,000 נכים המקבלים קצבת נכות, לרבות בגין ילד נכה (לפי נתוני הביטוח הלאומי).

בשנת 2017 הוגשו לעירייה 56 בקשות להקצאת חניה שמורה לרכב נכה אשר נידונו בוועדת התנועה, אושרו וסומנו באמצעות צביעה והצבת תמרור על ידי מחלקת עבודות ציבוריות.

דוח מבקר העירייה (2008) – "טיפול בתמרורים"

בשנת 2008 פורסם דוח של מבקר העירייה שעסק בנושא "טיפול בתמרורים" אשר בחן את הצבת תמרורים וסימונם. בדוח זה נמצאו הליקויים הבאים אשר רלוונטיים לדוח זה:

- עדכון מערכת ה-GIS - קיימים ומותקנים ברחבי העיר תמרורים שאינם מעודכנים במערכת הממוחשבת (GIS) ו/או ללא תיעוד של ההחלטה להקמתם. לעומת זאת, במערכת ה-GIS רשומים תמרורים שככל הנראה לא קיימים בפועל בשטח. לפיכך, בפועל הנתונים ושכבות המידע במערכת המידע הגיאוגרפי של העירייה אינם מעודכנים. הביקורת המליצה, כי ייערך סקר תמרורים מקיף וכי תיערך הדרכה לכלל הגורמים המתאימים בעירייה לתפעול מלא ונכון של מערכת ה-GIS.

מבדיקת הביקורת עולה כי ממצא זה לא תוקן. ראה/י סעיף 4.2.2 להלן.

גביית אגרה בגין הקצאת מקום חנייה לנכים – הביקורת מצאה כי גביית אגרה בגין הקצאת מקום שמור לנכה נעשית ללא כל אסמכתא חוקית. הביקורת המליצה כי חוקיות גביית תשלום אגרה בגין הקצאת מקום חנייה שמורה לנכה תיבדק על ידי היועץ המשפטי לעירייה ובהתאם ייקבע המשך גביית סכום זה מנכים.

מבדיקת הביקורת עולה, כי העירייה לא גובה אגרה כלל. הביקורת ממליצה לקבוע מדיניות בנושא. ראה סעיף 4.1.4 להלן.

מטרות הביקורת

1. בחינת נאותות ההליך בעירייה של הקצאת חניות נכים פרטיות לנכים משלב הטיפול בבקשת הנכה להקצאה, הדיון וההחלטה בוועדת התנועה ועד סימון ותמרור החנייה בפועל.
2. בחינת נאותות ניהול המידע בדבר חניות נכים פרטיות בעיר והפיקוח והבקרה אחר ביטול חניות נכים והסרת סימון בפועל.

היקף הביקורת

הביקורת בדקה את הטיפול בהקצאת חניות נכים פרטיות. במסגרת הביקורת לא נבדק הטיפול בהקצאת חניות נכים ציבוריות.

מתודולוגיה

הביקורת קיימה פגישות ושיחות עם הגורמים הבאים:

- חבר מועצה ע. מ. - יו"ר ועדת התנועה במועד עריכת הביקורת;
- ה. ד. - מנהלת מחלקת תנועה ותחבורה, אגף הנדסה;
- א. כ. - מזכירת מחלקת תנועה ותחבורה המתפקדת גם כמתאמת ורכזת ועדת תנועה;
- ז. מ. - מנהל מחלקת עבודות ציבוריות במועד עריכת הביקורת;
- ע. ד. - ראש צוות במחלקת עבודות ציבוריות.

הביקורת מציינת לטובה את שיתוף הפעולה מצד כל הגורמים עימם נפגשה במהלך הביקורת.

הבסיס הנורמטיבי

- חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, תשנ"ח – 1998.
- חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (תיקון מס' 2), תשס"ה – 2005.

- חוק חניה לנכים התשנ"ד – 1993.
- פקודת התעבורה (נוסח חדש), התשכ"א-1961.
- תקנות התעבורה התשכ"א – 1961.
- חוק עזר לכפר סבא (העמדת רכב וחנייתו), תשנ"ז-1997.
- נוהל עירוני - נוהל הקצאת חניה שמורה לרכב נכה.¹
- נוהל עירוני- נוהל להקצאת מקומות חנייה בלעדיים בשטח ציבורים לנכים המוגבלים בניידותם.²
- נוהל ישיבות וועדות העירייה.
- הנחיות למזכירי ועדות העירייה ולרכז ועדות העירייה.
- דוחות ביקורת קודמים -
  - דוח מבקר העירייה (2008) – "טיפול בתמרורים".

---

¹ מצורף כנספח א'

² מצורף כנספח ב'

פירוט ממצאי הביקורת

1. הגורמים המטפלים בהקצאת חניות נכים פרטיות

הליך הקצאת חנייה ייעודית לנכים מטופל בעיריית כפר סבא באגף ההנדסה באמצעות מחלקות שונות. מחלקת תנועה ותחבורה אשר אמונה על הטיפול בבקשות והכנת סדר היום לוועדת התנועה, ועדת התנועה אשר דנה בבקשות ומאשרת אותן ומחלקת עבודות ציבוריות אשר אמונה על סימון החניות ותמרוך בפועל.

להלן, תרשים הגורמים המטפלים בהליך הקצאת חניות נכים פרטיות והסרתן:

1.1. מחלקת תנועה ותחבורה

מחלקת תנועה ותחבורה עוסקת בכל הקשור לתכנון התחבורה הכולל הסדרי תנועה וחנייה כולל הסדרים זמניים, מערכת הרמזורים, תמרוך וסימון מערכת הדרכים ברחבי העיר (להלן: "המחלקה"). כמו כן, המחלקה אחראית להכנת סדר יום לוועדת התנועה העירונית המקומית.

המחלקה כוללת את מנהלת המחלקה- מהנדסת במקצועה (להלן: "המנהלת") ואת מתאמת ורכזת ועדת התנועה (להלן: "הרכזת").

החל מהמחצית השנייה של שנת 2017 החלה המחלקה להתקשר באופן שוטף עם שני יועצים חיצוניים אשר אמורים לסייע בעבודתה:

- ביום 8.7.2017 התקשרה המחלקה בהסכם עם יועץ תנועה לצורך מתן שירותי ייעוץ תנועה שוטף לאגף ההנדסה, לרבות ייעוץ למחלקה ולוועדה.

- ביום 18.7.2017 התקשרה המחלקה בהסכם עם יועצת נגישות לצורך הכנת תכנית חנייה לפני אישור הבקשה להקצאת מקום חנייה על ידי ועדת התנועה (להלן: "יועצת נגישות").

ממצא:

1. תפקידיהן של מנהלת מחלקת תנועה ותחבורה ומתאמת ורכזת ועדת התנועה אינם מוגדרים בנוהל הכולל פירוט כפיפותן ותחומי אחריותן.

המלצה:

1. יש להגדיר בנוהל מסודר את תפקידי מנהלת מחלקת תנועה ותחבורה ומתאמת ורכזת ועדת תנועה.

ממצא:

2. תפקידם של יועצת הנגישות ושל יועץ התנועה לא הוגדר באופן מסודר הכולל פירוט תחומי אחריותם, לוחות זמנים, תוצרים נדרשים וכדומה, במסגרת הסכמי ההתקשרות שנחתמו עימם.

המלצה:

2. יש להגדיר את תפקידי יועצת הנגישות ויועץ התנועה באופן מסודר הכולל פירוט תחומי אחריותם, לוחות זמנים לעבודתם והתוצרים הנדרשים מהם על ידי המחלקה.

1.1.1. משרדי המחלקה

מחלקת תנועה ותחבורה נמצאת במשרדי אגף ההנדסה ברחוב ויצמן 137 בקומה השנייה. המשרדים כוללים חדר מנהל – בו יושב יו"ר הוועדה וחדרון חיצוני אותו חולקות מנהלת מחלקת תנועה ותחבורה ורכזת הוועדה. יצוין, כי קבלת הקהל לנכים המגיעים להגיש בקשות להקצאת חניות מתבצעת במשרדה של הרכזת.

ממצא:

3. בביקור הביקורת במשרדי מחלקת תנועה ותחבורה ביום 29.4.2018, במהלך שעת קבלת קהל, נמצא כי, משרדה של הרכזת צפוף באופן המקשה על כניסת נכה עם

כיסא גלגלים ואף, אין מקום מסודר בו יכולים נכים לשבת ולהמתין מחוץ למשרדה. להלן, יובאו תמונות מפעילות המחלקה בשעות קבלת קהל³:

המלצה

3. הביקורת ממליצה, כי משרדי המחלקה אשר מטפלת בין היתר בנכים יותאמו כך שיהיו מונגשים באופן מלא לנכים, ובכלל זה גם נכים המתניידים בכיסא גלגלים.

הערת הביקורת: בשל החשיבות הרבה של הנושא, פנתה הביקורת, באופן מיידי לגורמים הרלוונטיים בעירייה לצורך טיפול מיידי בנושא הנגישות של משרדי מחלקת תנועה ותחבורה.⁴

להלן התייחסויות הגורמים הרלוונטיים כפי שהתקבלו במהלך הביקורת:

- מנכ"ל העירייה – הינחה את הגורמים הרלוונטיים במייל כי "יש לבצע בקרת/סקר נגישות לנגישות פיזית וכן נגישות השירות באמצעות יועץ נגישות מוסמך ולתקן את כל הליקויים" וזאת תוך חודש ימים.⁵
- רכזת הנגישות – הגיבה כי בשנת 2015 בוצע סקר נגישות באגף ההנדסה. תוצאות הבדיקה היו תקינות ברובן. עוד ציינה כי לאור השינויים שחלו באגף ההנדסה והשינויים בחדרים ששינה את תכולת המקום, הוחלט לבצע רק את דרישות החוץ ולא בוצעו שינויים בתוך המשרדים. כל שיפוץ שנעשה לאחר החלטה זו לקח בחשבון את סקר הנגישות. לדעתה פתרון הולם יהיה שימוש באדריכל פנים להתאמת הריהוט לגודל החדרים.⁶
- מנהלת המחלקה – לדברי מנהלת מחלקת תנועה ותחבורה, בקרוב ייערך שינוי בתצורת החדרים במחלקה כך שיהיה נגיש לכלל הנכים במחלקה. לדבריה, היא ומזכירת הוועדה חולקות משרד, משרדו של מתאם פניות הציבור מרוחק מהמחלקה וליועץ התנועה לא הוקצה מקום לקבלת קהל. עוד ציינה כי התקבלה

³ התמונות צולמו על ידי מנהלת המחלקה ביום 10.7.18.

⁴ ראה/י נספח ג - פניית המבקר במייל

⁵ ראה/י נספח ג2 – הנחיית מנכ"ל העירייה במייל

⁶ ראה/י נספח ג3 – התייחסות רכזת הנגישות במייל

הצעה מאדריכלית לביצוע שינויים במחלקה באמצעות חלוקה לחדרים סבירים כולל מקום לקבלת קהל בימי שלישי.⁷

1.2. ועדת תנועה

1.2.1. הוועדה וסמכויותיה

ועדת התנועה אחראית להסדרת התנועה בתחום העיר - כגון:

- נתיבי נסיעה – אישור תכנית שביל אופניים, אישור תכנית תנועה.
- תמרור – הצבת תמרורים, הסרתם והעתקתם.
- חניות - מקומות חנייה, אזורים אסורים לחנייה, חניות ציבוריות לנכים.

על פי תקנה 1 לתקנות התעבורה, המפקח הארצי על התעבורה ממנה את ראשי הרשויות המקומיות כראשי רשויות התמרור המקומיות לגבי דרכים עירוניות בתחום השיפוט של הרשות המקומית.

סמכויות רשות התמרור המקומית מפורטות בתקנות התעבורה סעיף 18 ובעיקרן הצבת תמרורים וקביעת הסדרי תנועה בדרכים שבתחומה. התקנות קובעות כי סמכויות רשות התמרור המקומית הינן: להציב, לסמן או לסלק בכל דרך שבתחומה את סוגי התמרורים הקבועים בתקנה, כאשר התנאי היחיד הוא שחלה עליה חובת התייעצות עם קצין משטרה, או קצין משטרה צבאית פיקודי, בטרם תעשה כן.

חוק עזר לכפר סבא (העמדת רכב וחנייתו), תשנ"ז-1997, מעגן סמכות זו, וקובע בסעיף 3 כי ראש העירייה רשאי, לאחר התייעצות עם מפקד המשטרה, לקבוע מקום חנייה מוסדר על ידי שלט או תמרור או על ידי סימון ובכלל זה הסדרת חנייה בלעדית לנכה.

כדי לבצע את תפקידו כראש רשות התמרור המקומית, מינה ראש העיר ועדה שתפקידה לייעץ לו בהחלטותיו כראש רשות התמרור המקומית. ועדת התנועה שמונתה על ידי ראש העיר הינה ועדה מקצועית הפועלת מכוח תקנות התעבורה ומהווה מסגרת לטיפול בנושאים מקצועיים בתחום התנועה והתחבורה בעיר, לרבות הסדרי התנועה.

סמכויות הוועדה כוללות טיפול בכל הנוגע להצבה סימון או סילוק של תמרורים ברחבי העיר. בתחום חניות הנכים כוללות סמכויותיה דיון ומתן החלטה בבקשות הבאות:

- הקצאת חנייה שמורה לנכה.
- ביטול הקצאת מקום חנייה שמורה לנכה.
- הקצאת מקום חנייה שמורה לנכה עקב העתקת מקום העבודה.

⁷ ראה/י נספח 4ג – התייחסות מנהלת מחלקת תנועה ותחבורה במייל

- הוספת מספר רכב נוסף לחנייה שמורה לנכה ליד מקום המגורים.
- הצבת תמרור חנייה שמור לנכה עקב החלפת רכב.

ממצא:

4. סמכויות הוועדה אינן מוגדרות במסגרת נוהל ייעודי המסדיר את תהליכי עבודתה או בכתב מינוי המסמיך את ועדת התנועה לתפקד כרשות התמרור המקומית.

המלצה:

4. מומלץ לקבוע את סמכויות ועדת התנועה בנוהל ו/או בכתב מינוי.

תגובת מנהלת מחלקת תנועה ותחבורה:

"סמכויות הוועדה - המפע"ת מסמיך את ראש העיר להיות ראש רשות התמרור המקומית, מתוקף זה קיימת לוועדת תנועה סמכות סטטוטורית להחליט לגבי הצבת תמרורים ברחבי העיר בחתימת ראש העיר."

1.2.2. הרכב הועדה

בהתאם לאמור בסעיף 162 פקודת העיריות [נוסח חדש], הרכב ועדות רשות שלא נקבע לה הרכב מיוחד לפי פקודה זו או לפי כל דין יהיה כלהלן:

(א) "10% לפחות מחבריה יהיו חברי המועצה ובלבד שמספר חברי המועצה בוועדה לא יפחת מ-2 ואחד מהם יהיה היושב ראש";

(ב) "שאר חברי הועדה יהיו בעלי זכות להיבחר לחברי מועצה... ובלבד שההרכב הסייעתי של כל ועדה שהוקמה לפי סעיף 150, כולל את מומלצי הסייעות לפי סעיף זה, יהיה תואם ככל שניתן, את ההרכב הסייעתי של המועצה."

לעירייה נוהל שכותרתו "ישיבות ועדות עירייה" מיום 13.11.17 ואשר עוסק בסדרי עבודתן ודיניהן של ועדות העירייה השונות ותחומי אחריותם של רכז וועדות העירייה ומזכירי הוועדות השונות. (להלן: "נוהל ועדות"). בהתאם לאמור בסעיף 3.1 לנוהל הוועדות:

- הרכב ועדות העירייה השונות נקבע בהתאם לפרק השמיני בפקודת העיריות שכותרתו: ועדות המועצה, סעיפים 147-166.
- לכל ועדה תמנה מנכ"לית העירייה גורם שישמש כמזכיר הוועדה.
- באחריות מזכיר הועדה לבדוק את תקינות הרכב הועדה בהתאם לאמור בפקודת העיריות וכן, לעקוב אחר שינויים בהרכב חברי הוועדה ולדווח על כך, לרכז הוועדות.
- באחריות מזכיר הוועדה לוודא הוצאת כתבי מינוי לחברי הוועדה שימונו בהתאם להוראות הדין. כתבי המינוי יחתמו על ידי ראש העיר, והעתקם החתום יועבר ליו"ר הוועדה, לחבר הוועדה הממונה וכן, לרכז ועדות העירייה.

הביקורת בדקה את פרוטוקולי דיוני הוועדה, לשם בחינת הרכבה בפועל. בהתאם לפרוטוקול הוועדה מיום 6.2.2018, חברי הוועדה בעירייה הינם כדלקמן:

הרכב	תפקידי הנוכחים בדיוני הוועדה
חבר מועצה	יו"ר הוועדה מחזיק תיק תחבורה
עובד עירייה	מנהלת מחלקת תנועה ותחבורה
	נציג לשכה משפטית
	מנהלת רשות החנייה
	מנהלת מחלקת בטיחות בדרכים
	נציג מחלקת עבודות ציבוריות
	מתאמת ורכזת ועדת תנועה
גורם חיצוני	נציג משטרה
	נציג המועצה הלאומית למניעת תאונות

ממצא:

5. בניגוד לאמור בנוהל הוועדות, לא נמצאו כתבי מינוי חתומים על ידי ראש העיר המסדירים את מינויים של יו"ר הוועדה וחבריה.

המלצה:

5. מומלץ כי יוכנו כתבי מינוי לכל חברי הוועדה הקיימים ולאלו שימונו בעתיד.

ממצא:

6. הרכב הוועדה אינו תואם את הוראות החוק המחייבות ואת נוהל הוועדות:
- בוועדה מכהן חבר מועצה אחד בלבד המתפקד כיו"ר, במקום שני חברי מועצה כנדרש על פי החוק;
  - לא מונה מזכיר לוועדה כנדרש בהתאם להנחיות נוהל ישיבות ועדות עירייה.

המלצה:

6. מומלץ כי, הרכב הוועדה יותאם להוראות החוק והנחיות נוהל ישיבות ועדות עירייה.

תגובת מנהלת מחלקת תנועה ותחבורה:

"מזכיר וועדת תנועה – קיימת מזכירת וועדת תנועה."

ממצא:

7. נמצא כי, הוועדה דנה ביותר מ-100 נושאים שונים מלבד נושא הקצאת חניות פרטיות לנכים. כ-50 מתוך 153 (כשליש) הנושאים שנידונו בוועדה זו, עסקו בנושא הקצאת חניות פרטיות לנכים.

המלצה:

7. מומלץ, כי נושא חניות נכים יופרד מדיוני הוועדה בנושאים אחרים.

ממצא:

8. נמצא כי, הוועדה מתכנסת אחת לחודשיים. תדירות התכנסותה של הוועדה לצורך דיון בנושא הקצאת חניות פרטיות לנכים אינה מאפשרת לעירייה לעמוד בלוחות הזמנים הקבועים בחוק לחנית נכים העומדים על 60 יום לסימון החנייה ממועד הגשת הבקשה וכמפורט בסעיף 4.1.7 להלן.

המלצה:

8. מומלץ כי, תדירות התכנסות הוועדה תועלה באופן שהוועדה תתכנס לדון בנושא הקצאת חניות פרטיות לנכים אחת לחודש.

תגובת מנהלת מחלקת תנועה ותחבורה:

"מועדי וועדות תנועה - המחלקת תבחן אפשרות של התכנסות מצומצמת של וועדת תנועה אשר תתקיים בין מועדי הוועדות אשר נקבעו מראש ועיקרה דיון בנושא חניות נכים בכדי לצמצם ככל הניתן את זמן ההמתנה בין ההגשה לביצוע בשטח."

1.2.3. דיוני ופרוטוקולי הוועדה

מועדי התכנסות הוועדה נקבעים על ידי יו"ר הוועדה. אף שהוועדה אינה ועדת חובה, יו"ר הוועדה מקפיד על כינוסה בממוצע אחת לחודשיים. במהלך השנים 2015-2017 התקיימו 15 ישיבות של וועדת התנועה. בשנת 2016 פורסם דוח מבקר העירייה בנושא "נוכחות חברי מועצת העירייה בישיבות מועצת העירייה ובישיבות וועדותיה" (להלן: "דוח נוכחות"). הדוח בחן את נוכחות חברי הוועדות השונות בעירייה בישיבות הוועדות במהלך שנת 2016. בנוסף, ישנה התייחסות בדוח הנוכחות לביקורות קודמות בנושא נוכחות בוועדות עירוניות, אשר בדקו את נוכחות חברי הוועדות במהלך שנים 2013-2015. מבדיקת נוכחות חברי ועדת התנועה בישיבותיה במסגרת דוח הנוכחות נמצא כי הנוכחות הייתה מלאה, של כל חברי הוועדה בכל ישיבותיה לאורך ארבעת השנים שנבדקו.

תמצית הנושאים שיידונו על ידי הוועדה במועד הקבוע (להלן: "סדר יום הוועדה") של הוועדה מוכן על ידי מנהלת מחלקת תנועה ותחבורה בעירייה. רכזת הוועדה מזינה את סדר יום הוועדה במערכת ה-GIS העירונית (ראה/י הרחבה בפרק "רישום תמרורים") ומזמנת את חברי הוועדה ליום הדיון.

פרוטוקול וועדת תנועה נכתב על ידי רכזת הוועדה במהלך הישיבה ולאחר מכן, מוקלד בצורה מסודרת ומועבר לחתימת ראש העיר כראש רשות תמרור מקומית, נציג המשטרה ויו"ר ועדת תנועה ("הגורמים המוסמכים").

פרוטוקולי הוועדה מכילים את הנושא הנידון בוועדה ואת ההחלטות שניתנו בגין אותו נושא. בהחלטות הנוגעות להקצאת חניות לנכים, ההחלטות המתקבלות הינן סימון ו/או הצבת תמרור ברחבי העיר.

עם סיום הדיונים שנקבעו לסדר היום של כל ועדה, רכזת הוועדה מזינה את פרוטוקולי ההחלטות ותמצית ההחלטות למערכת ה-GIS.

פרוטוקולי ההחלטות החתומים מועברים על ידי רכזת הוועדה לביצוע על ידי מחלקת עבודות ציבוריות לצורך ביצוע סימון והצבת תמרורים.

ממצא:

9. למרות הדיווח במערכת ה-GIS, לא מתבצע מעקב אחרי לוחות הזמנים לטיפול בהחלטות ולא מתבצע מעקב שוטף אחר ביצוע החלטות הוועדה על ידי מחלקת עבודות ציבוריות.

המלצה:

9. מומלץ, כי יבוצע מעקב אחר יישום החלטות הניתנות על ידי הוועדה. מומלץ כי, הבקרה תבוצע באמצעות רשימת מעקב אחר החלטות שניתנו בוועדת התנועה, תוך סיווג לפי החלטות המצויות בשלבי ביצוע והחלטות שבוצעו. ניהול רשימת מעקב יאפשר ביצוע בקרה נאותה אחר יישום החלטות הוועדה.

ממצא:

10. מבדיקה שבוצעה הביקורת, נמצא כי פרוטוקולי הוועדה מוקלדים ומועברים לאישור וחתימת הגורמים המוסמכים באיחור רב מהיום בו בוצעה הוועדה. כך לדוגמה, עד לסוף חודש מאי 2018 לא נמצא פרוטוקול והחלטה חתומה של ועדה שהתכנסה בחודש אפריל 2018. כמו כן, פרוטוקול ועדה שהתכנסה ביום 6.2.2018 נושא תאריך חתימה של 8.3.2018. המשמעות הינה שהעברת ההחלטות לביצוע מתעכבת עד להקלדת הפרוטוקול וחתימתו על ידי הגורמים המוסמכים.

המלצה:

10. מומלץ לבחון האפשרות להקלדת הפרוטוקולים תוך כדי הדיון ישירות למערכת ה-GIS והחתמת הגורמים המאשרים באופן מיידי בחתימה ממוחשבת למשל באמצעות שימוש ב-"טבלט" על מנת לאפשר ביצוע מיידי של החלטות הוועדה לטובת ציבור התושבים הנכים.

תגובת מנהלת מחלקת תנועה ותחבורה:

"מידע לגבי חניות נכים ברחבי העיר - במערכת ה-GIS קיים מאגר מידע לגבי כל תמרורי הנכים הקיימים ברחבי העיר. כל הסקיצות לחניות אשר מתבצעות ע"י עבודות ציבוריות מועברות למפעיל ה-GIS אשר מטמיע את הסקיצה למערכת כולל מועד ביצוע והקשר לוועדה שאישרה."

1. מחלקת עבודות ציבוריות

במועד עריכת הביקורת, מחלקת עבודות ציבוריות כפופה לאגף ההנדסה, ועוסקת בטיפול ותיאום כל עבודות הפיתוח המתבצעות בעיר. המחלקה היא הגורם המבצע בפועל את החלטות ועדת התנועה להקצאת חניות נכים באמצעות סימון ותמרור חניות נכים.

להלן יובא תרשים המפרט את מבנה המחלקה:

ממצא:

11. אין הגדרת תפקיד מסודרת לתפקידה של מחלקת עבודות ציבוריות והעובדים בה.

המלצה:

מומלץ, כי תפקידיה של מחלקת עבודות ציבוריות יוגדרו במסמך הגדרות תפקיד מסודר.

2. נהלים

נוהל הוא מסמך שאושר על ידי בעל תפקיד אחראי לפעילות הנדונה בו, מנוהל תחת שיטה לבקרת שינויים ומתאר, מגדיר או מתעד עקרונות, מדיניות, תפקידים, או פעילויות ותהליכי תכנון, תפעול ובקרה ואשר מתאר תהליך עבודה, שיטה או מבנה ארגוני.

מטרת כתיבת נהלים הינה תיעוד שיטת העבודה ו/או דרכי ביצוע פעילות ליצירת נורמת עבודה אחידה, המאפשרת הדרכה, אכיפה ופיקוח, לרבות הגדרת אחריות וסמכות. הנהלים יוצרים שפה משותפת לכלל המנהלים והעובדים ומתארים את שגרת העבודה במקום.

נוהל כולל בדרך כלל מבנה אחיד, מספר נוהל, תאריך עדכון ומספר מהדורה על מנת שניתן יהיה לעקוב אחר שינויים המבוצעים בו ומועדם. נוהל תקין, אמור לכלול חמישה או שישה פרקים הכוללים בדרך כלל את הנושאים הבאים:

- 1) מטרה - בפרק זה תוגדר המטרה לשמה נכתב הנוהל. זוהי מטרת קיומו של הנוהל, לא מטרת הפעילות אליה הוא מתייחס.
- 2) מסמכים ישימים - פירוט מסמכים עליהם הנוהל נשען באופן ישיר, כגון חוקי המדינה, תקנות, צווים, תקנים או נהלים אחרים.
- 3) הגדרות - הגדרת מונחים שיש להם משמעות מיוחדת בנוהל.
- 4) שיטה - זהו גוף הנוהל, והפרק הארוך ביותר בו. כאן מפורטת השיטה או מוגדר התהליך, רשומים האחראים לביצוע הפעילויות, לוחות זמנים וגורמים לדיווח.
- 5) אחריות - פירוט בעלי התפקידים האחראים לביצוע הוראות הנוהל.
- 6) נספחים - טפסים המשמשים לקיום הוראות הנוהל.

לעיריית כפר סבא קיים אוגדן נהלים רשמי ומאושר בו מפורסמים הנהלים המאושרים על ידי העירייה בפורמט קבוע.

הביקורת בדקה שני נהלים העוסקים בהקצאת מקום חנייה שמורה לרכב נכה:

1. נוהל העבודה - "נוהל הקצאת חנייה שמורה לרכב נכה" אשר הועבר לביקורת מאת רכזת ועדת התנועה והוצג על ידי מנהלת מחלקת תנועה ותחבורה ורכזת הוועדה כנוהל הרשמי של המחלקה על פיו נבדקות הבקשות להקצאת חניות שמורות נכים (להלן: "נוהל העבודה").

נוהל העבודה מגדיר את תנאי הזכאות לחנייה שמורה לרכב נכה בחלוקה לחנייה שמורה ליד מקום המגורים וחנייה שמורה ליד מקום העבודה. הנוהל מפרט את אופן הגשת הבקשה - המסמכים והטפסים שיש לצרף לבקשה וכן, הוראות הנוגעות להחלפת רכב או העתקת מקום המגורים או העבודה על ידי הנכה.

לנוהל מצורפים הטפסים הבאים:

- נספח א' - טופס בקשה להקצאת חנייה שמורה ליד מקום מגורים.
  - נספח ב' - טופס בקשה להקצאת חנייה שמורה ליד מקום עבודה.
  - נספח ג' - טופס בקשת נכה להקצאת חנייה שמורה עקב העתקת מקום המגורים.
  - נספח ד' - טופס בקשת נכה להקצאת חנייה שמורה לנכה עקב העתקת מקום העבודה.
  - נספח ה' - טופס בקשת נכה בעל חנייה שמורה להצבת תמרור חדש לנכה עקב החלפת רכב.
  - נספח ו' - טופס בקשת נכה להקצאת חנייה שמורה לרכב שאינו בבעלותו (חסר בנהל).
2. **הנוהל המפורסם** - נוהל "להקצאת מקומות חניה בלעדיים בשטח ציבורי לנכים המוגבלים בניידותם (להלן: "הנוהל המפורסם"). נוהל שפורסם באתר האינטרנט של העירייה. נוהל חניות נכים מפורסם באתר האינטרנט של עיריית כפר סבא, בדף של מחלקת תנועה ותחבורה (תחת אגף ההנדסה).
- נוהל הקצאת חניות נכים מגדיר את תנאי הזכאות לחנייה שמורה לרכב נכה תוך חלוקה בין נכה בעל תג עם סמל כיסא גלגלים ונכה בדרגת 60% לפחות בניידות.
  - הנוהל מפרט את תנאי הזכאות לחנייה והמסמכים שיש לצרף לבקשה.
- יצויין כי הטפסים המצורפים לנוהל העבודה מפורסמים באתר האינטרנט העירוני.

ממצא:

12. הנוהל המפורסם באתר האינטרנט של העירייה מתייחס להליכים המתבצעים בעיריית כרמיאל ולא הוכן לפרסום באתר. הנוהל אף אינו תואם לנוהל העבודה לפיו מתנהלת המחלקה להלן דוגמא מתוך הנוהל:

• אם הבקשה היא של נכה שאינו תושב כרמיאל יוגש בנוסף, אישור הנוף האחראי להקצאת מקומות חניה לנכים ברשות שמתגורר בה הנכה, לפיו לא הוקצה לנכה מקום חניה סמוך למקום מגוריו.

המלצה:

11. מומלץ לקבוע הליך בקרה מפורט ביחס להליכים שיש לנקוט בטרם יפורסמו מסמכים רשמיים באתר העירייה.

תגובת מנהלת מחלקת תנועה ותחבורה:

"מסמכים אשר מפורסמים באתר העירייה מקבלים אישור של דוברת העירייה טרם הפצתם."

ממצא:

13. מבדיקת הביקורת עולה כי, נוהל העבודה מהווה הנחיות לציבור הפונים ואינו נוהל עבודה פנימי.

המלצה:

12. מומלץ כי, ייכתב נוהל עבודה פנימי שיפרט את בעלי התפקידים האחראים לביצוע הוראות הנוהל, שיטה או הליך טיפול, לו"ז לטיפול בבקשות המוגשות וגורמים לדיווח. כמו כן, מומלץ כי לא ייעשה שימוש במילה "נוהל" במסמך שתוכנו מתן הוראות לתושבים להגשת בקשה להקצאת מקום חנייה שמור לנכה.

ממצא:

14. נוהל העבודה לא אושר על ידי הנהלת העירייה וכן, אינו מפורסם במסגרת אוגדן הנהלים הרשמי של עיריית כפר סבא.

המלצה:

13. יש להקפיד על שימוש בנהלים המאושרים על ידי הנהלת העירייה והמפורסמים באוגדן הנהלים הרשמי של העירייה.

ממצא:

15. אף שהחוקים בנושא השתנו (נכנס לתוקפו תיקון מס' 7 לחוק חניה לנכים התשנ"ד-1994 כפי שיפורט בהמשך הדוח) ותהליכי העבודה התעדכנו לא עודכן נוהל העבודה מאז שנת 2009. כך למשל, הנוהל אינו מפרט את החובה החלה על מבקש החנייה להתייצב פיזית במשרדי המחלקה ולהציג בפני רכזת הוועדה מסמכי מקור.

המלצה:

14. יש להקפיד על עדכון הנוהל בהתאם לשינויי החקיקה הרלוונטיים וכן, בהתאם לשינויים ככל וחלים בתהליכי העבודה בכל הנוגע להקצאת חניות נכים.

ממצא:

16. אין אחידות בהתייחסות לוועדת התנועה במסגרת הנוהל וטפסיו. חלק מטפסי הבקשות מופנים לוועדת התנועה וחלקם מופנים למחלקת תנועה ותחבורה.

המלצה:

15. יש לתקן את נוהל העבודה והטפסים המצורפים אליו כך שההתייחסות לוועדת התנועה תהייה אחידה ועקבית.

ממצא:

17. הגשת הבקשה על גבי הטפסים השונים בצירוף המסמכים אינה יעילה ומקשה על בדיקת הבקשה והכנתה לדיון בוועדה.

המלצה:

16. מומלץ לבחון שילוב של טופס מקוון באמצעותו תוגש הבקשה להקצאת חנייה פרטית לנכה.

ממצא:

18. נמצא כי, ישנם מסמכים לגביהם מבקש החנייה מחויב להתייבב פיזית במשרדי המחלקה ולהציג בפני רכזת הוועדה מסמכי מקור. דרישה זו מקשה את הליך הגשת הבקשה על ידי אוכלוסיית הנכים.

המלצה:

17. מומלץ לבחון אפשרות קבלת העתק מסמכים המתקבלים כיום במקורם, לרבות באמצעות קבלתם באופן מקוון.

תגובת מנהלת מחלקת תנועה ותחבורה:

"טפסים מקוונים - באתר העירייה קיימים טפסים מקוונים לכל סוגי חניות הנכים. אין צורך בהגעה פיזית למחלקת תנועה בכדי להגיש מסמכים. הנכים יכולים לשלוח את המסמכים בפקס או דרך הטפסים המקוונים."

3. מאגר מידע בדבר חניות נכים פרטיות בעיר

ניהול מאגר מידע המרכז את המידע בדבר חניות הנכים הפרטיות שהוקצו בעיר מסייע לביצוע מעקב ובקרה אחר נתונים כגון, מספר החניות, מיקומן, תוקפן וכדו'. מיפוי חניות נכים הינו הליך חשוב הן לצורכי בקרה, הן לצרכי תכנון תנועה ותחבורה כלליים ועתידיים והן לצורך איתור חניות נכים שיש לבטלם מסיבות שונות. כך לדוגמא, כאשר החלטת ועדת התנועה ניתנה לתקופה מוגבלת ותקופה זו הסתיימה, מצבו הרפואי של הנכה השתנה ואינו זכאי לחנייה פרטית, שינויים ועדכונים שבוצעו בחקיקה באופן המשפיע על זכאותם של נכים לחנייה פרטית בעיר, נכה שהעתיק את כתובתו או נפטר.

ממצא:

19. נמצא כי לא נערך מיפוי חניות נכים פרטיות הקיימות (מסומנות בעיר) בעיר בשנים האחרונות.

המלצה:

18. מומלץ לערוך מיפוי מסודר של כל חניות הנכים הפרטיות הקיימות (מסומנות) בעיר אשר יאפשר ניהול מאגר מידע במסגרתו ינוהל כל המידע הנוגע לחניות פרטיות לנכים, לרבות מספרן, מיקומן, תוקפן וכדו'.

במסגרת מיפוי זה מומלץ לבצע את הפעולות הבאות:

- (1) להורות, כי אחת ל-3 שנים תועבר הנחייה לכלל הנכים שהוקצו להם חנייה פרטית להגיש בקשה מחודשת לצורך ביצוע בדיקת זכאות מחודשת.
- (2) לבדוק האם קיימות חניות בהם המבקשים אינם זכאים לחנייה בהתאם לתיקון לחוק חניה לנכים. במקרים אלו, יש לתת למבקש התראה של שנה להגשת בקשה מחודשת בצירוף כל המסמכים לאישור חריג.
- (3) חניות ליד בתים משותפים - ביצוע בדיקה באמצעות יועצת הנגישות לצורך איתור קיומן של חניות חלופיות מותאמות בשטח הבניין שהנכה יכול להשתמש בהן.
- (4) חניות ליד בתים פרטיים - ביצוע בדיקה באמצעות יועצת הנגישות לצורך בחינה האם חנייה צמודה לבית ניתנת להתאמה.

ממצא:

20. נמצא כי לא נערכת הצלבה מול קובץ ה-מימד (קובץ נתוני מרשם האוכלוסין) לצורך איתור נכים שנפטרו או העתיקו את כתובתם מהעיר.

המלצה:

19. מומלץ לבצע הצלבת נתונים מול קובץ ה-מימד לאיתור נכים שנפטרו או העתיקו את כתובתם מהעיר.

תגובת מנהלת מחלקת תנועה ותחבורה:

"מאגר של משרד הפנים - למחלקת תנועה ותחבורה של העירייה אין גישה למאגרי מידע של משרד הפנים או לקובץ המימד המוזכר בדו"ח."

4. הליך הקצאת וסימון חניית נכים שמורה

הליך הקצאת חניית נכים שמורה בעירייה מחולק ל-2 שלבים עיקריים:

- **השלב הראשון** - שלב הקצאת החנייה הכולל בתוכו את הליך הגשת הבקשה למחלקת תנועה ותחבורה, בדיקה והעברתה לדיון והחלטה בוועדת התנועה.
- **השלב השני** - שלב הביצוע הכולל בתוכו את סימון החנייה ותמרורה. השלב השני מתבצע בהתאם להחלטה שהתקבלה בשלב הראשון.

- **השלב השלישי** - שלב ביטול והסרה של סימון החנייה ותמרורה שבוצע בשלב השני. השלב השלישי מתבצע במקרה שנכה העתיק את כתובתו, את מקום עבודתו, עזב את העיר או נפטר.

להלן, תרשים המתאר הליך הקצאת חניית נכים פרטית בעיריית כפר סבא:

4.1. שלב 1 - הקצאה

4.1.1 מדיניות הקצאת חניות נכים

בהתאם להוראות תיקון 7 לחוק חניה לנכים תשנ"ד (להלן: "תיקון לחוק") אשר פורסמו ביום 12.7.2017 ונכנסו לתוקפן ביום 12.4.2018 חייבות רשויות מקומיות להקצות חנייה שמורה לנכה המתגורר בתחומה. כך, סעיף 4ד' לתיקון לחוק הקובע כי:

"רשות מקומית תקצה לרכב מזכה אחד של נכה המתגורר בתחומה, הנושא תג נכה, מקום חניה אחד המתאים לצרכיו של הנכה, שמידותיו ייקבעו בהתחשב בתקן הישראלי, סמוך ככל האפשר למקום מגוריו של הנכה ובמרחק שאינו עולה על 200 מטרים ממנו;..."

"רכב מזכה" - רכב שלגביו הוכיח הנכה, להנחת דעתה של רשות הרישוי, כי הוא עומד לשימוש האישי דרך קבע."

עד כניסתו של התיקון לחוק, לתוקף, לא היו הרשויות המקומיות חייבות להקצות חניות לנכים המתגוררים בתחומן אולם, הן היו רשאיות לעשות כן. רוב הרשויות המקומיות קבעו מדיניות

אשר הסדירה הענקת חניות לנכים המתגוררים בתחומן. כך פעלה משך שנים רבות גם עיריית כפר סבא.

התיקון לחוק אינו מחייב את הרשות המקומית להקצות מקומות חנייה אישיים לנכים שאין ברשותם מקום חנייה סמוך למקום עבודתם (בין אם הם תושבי הרשות ובין אם לא) ובנושא זה ממשיכה הרשות להיות הגורם אשר מגדיר את מדיניות הקצאת החניות.

נכה המבקש להקצות לו חנייה שמורה לרכבו, נדרש להגיש בקשה מסודרת וכן, להציג מסמכים התומכים בבקשתו. ההחלטה בדבר הקצאת מקומות חנייה לנכים מתקבלת על בסיס דיון והחלטה בוועדת תנועה מקומית. ועדת התנועה המקומית פועלת מכוח הסמכות שהוענקה לה בתקנות התעבורה וכן כאמור, בהתאם למדיניות העירייה.

תוצאות החלטות הוועדה מטרתן להגן על זכויותיהם של אנשים בעלי מוגבלויות ועל זכותם לנגישות במקומות ציבוריים ופרטיים. אולם, מאידך, החלטותיה עלולות לפגוע בזכות הציבור לחנייה חופשית. לפיכך, קביעת מדיניות אחידה וברורה על פיה יתקבלו ההחלטות בדבר הקצאת החניות העירוניות הכרחית לצורך קביעת אחידות בהחלטות המתקבלות על ידי ועדת התנועה המקומית.

ממצא:

21. מבדיקת הביקורת עולה, כי לא קיימת מדיניות מוסדרת כתובה אשר שימשה את ועדת התנועה בהחלטותיה ביחס להקצאת חניות לנכים בשטח הרשות בכלל עד התיקון לחוק ולאחר התיקון, ביחס להקצאת חניות לנכים בשטח הרשות ליד מקום העבודה.

המלצה:

20. על העירייה לקבוע מדיניות מוסדרת ביחס להקצאת חניות נכים בשטח הרשות ליד מקום עבודתו של הנכה.

ממצא:

22. מבדיקת הביקורת עולה, כי לא קיימת מדיניות מוסדרת כתובה אשר שימשה את ועדת התנועה בהחלטותיה ביחס להקצאת חניות לנכים בשטח הרשות בכלל עד התיקון לחוק ולאחר התיקון, ביחס להקצאת חניות לנכים שדרגת נכותם פחותה מזו שנקבעה בתיקון לחוק.

המלצה:

21. על העירייה לקבוע מדיניות מוסדרת ביחס להקצאת חניות נכים בשטח הרשות שדרגת נכותם פחותה מזו שנקבעה בתיקון לחוק.

4.1.2. תנאי זכאות

בהתאם לאמור בתיקון לחוק, רשות מקומית, מחוייבת להקצות חנייה לרכב מזכה אחד של נכה המתגורר בתחומה.

רשות מקומית מחוייבת להקצות מקום חנייה לנכה המתגורר בתחומה בהתאם להוראות הבאות:

- הקצאת מקום חנייה לרכב מזכה אחד של נכה המתגורר בתחומה, הנושא תג נכה, מקום חנייה אחד המתאים לצרכיו.
- מידות החנייה ייקבעו בהתחשב בתקן הישראלי ובסמוך ככל האפשר למקום מגוריו של הנכה ובמרחק שאינו עולה על 200 מטרים ממנו.
- הקצאת מקום החנייה תתבצע בתוך 60 ימים מיום שהוגשה הבקשה.

רשות מקומית אינה מחוייבת להקצות מקום חנייה לנכה במידה ולנכה קיימת חנייה הנמצאת בשימוש הבלעדי באופן קבוע, ובכלל זה חנייה הצמודה לדירת מגוריו, ובלבד שהיא מותאמת לצרכיו.

"נכה" – מוגדר בחוק כאדם עיוור, או אדם אשר רופא שהוסמך לאשר נכות על פי דין אישר לגביו בכתב אחת מאלה:

- (1) שדרגת נכותו מגיעה ל-90% לפחות ותנועתו בדרכים בלי רכב עלולה לערער את מצב בריאותו.
- (2) שהוא מוגבל בהליכה וזקוק לכיסא גלגלים לצורך ניידותו.
- (3) שהוא נכה הזקוק לרכב כאמצעו תנועה בגלל רגליו הנכות.

התיקון לחוק מורה לרשות מקומית להקצות מקום חנייה גם לנכה שאינו עומד בהגדרת "נכה" הקבועה בתיקון לחוק, אם מצאה כי הדבר מוצדק בנסיבות העניין, בהתחשב בדרגת הנכות של הנכה ובמידת השפעתה על ניידותו.

בעיריית כפר סבא מתבצע הליך הקצאת חניות הנכים בהתאם לאמור בנוהל העבודה - נוהל פנימי, אשר לפיו פועלת מחלקת תנועה ותחבורה לבחינת זכאותו של מבקש להקצאת מקום חנייה שמורה לנכה.

בהתאם לאמור בהוראות נוהל העבודה, תושב נכה המבקש להקצות לו חנייה שמורה לרכבו ליד מקום המגורים, נדרש להגיש בקשה מסודרת על גבי טופס ייעודי וכן, להציג מסמכים התומכים בבקשתו. התבחינים והקריטריונים שנקבעו לצורך בחינת הבקשות בדבר הקצאת מקומות חנייה לנכים, מפורטים בנוהל זה ויובאו כדלקמן, כפי שמופיעים בנוהל:

- א. בעל תו נכה שדרגת נכותו מגיעה ל-75% לפחות והתקיימו בו אחת מאלה:
 (1) שתנועתו בדרכים בלי רכב עלולה לערער את מצב בריאותו.
 (2) שהוא מוגבל בהליכה וזקוק לכיסא גלגלים לצורך ניידותו.
 (3) שהוא נכה הזקוק לרכב כאמצעי תנועה בגלל רגליו הנכות.
- ב. אין ברשותו מקום חנייה פרטי המתאים לצרכיו כנכה.
- ג. במקרה של רכב שאינו בבעלות הנכה - על הרכב לשמש את הנכה באופן אישי ודרך קבע.
- ד. מילא טופס בקשה בצירוף כל המסמכים והאישורים כמפורט בסעיף 3 להלן.
- ה. תשלום אגרה במחלקה לעבודות ציבוריות.

כמו כן, קובע נוהל הקצאות הוראות נפרדות הנוגעות להליך הגשת בקשה להקצאת מקום חנייה ליד מקום העבודה.

ביום 29.4.2018 נפגשה הביקורת עם מנהלת, רכזת ועדת התנועה ויו"ר ועדת התנועה. בפגישה זו הובא לידיעתם של רכזת הוועדה ויו"ר הוועדה העובדה כי חוק חניה לנכים תוקן ועודכנו תנאי הזכאות לחניית נכים. בעקבות פגישה זו, בוצע עדכון של "טופס בקשה להקצאת חניה שמורה לנכה ליד מקום המגורים" בהתאם לתיקון לחוק, אולם לא בוצע עדכון לנוהל הקצאות.

ממצא:

23. מחלקת תנועה ותחבורה לא עודכנה על ידי גורם רלוונטי בעירייה, בדבר כניסתו לתוקף של התיקון לחוק חניה לנכים. רק בעת פגישה עם הביקורת ביום 29.4.18 ולאור שאלותיה בדבר יישום הוראות התיקון התברר ליו"ר ועדת התנועה כי החוק שונה.

המלצה:

22. יש לבחון מדוע עדכון כה מהותי ורלוונטי לתהליכי עבודתה של המחלקה לא הובא לידיעתה במועד.

ממצא:

24. כפועל יוצא מהעובדה שמחלקת תנועה ותחבורה לא הייתה מודעת לתיקון לחוק, לא עודכן נוהל העבודה (נוהל הקצאות) באופן שהקריטריונים שנקבעו לצורך בחינת הבקשות בדבר הקצאת מקומות חנייה לנכים ליד מקום המגורים אינם תואמים את התיקון לחוק שנכנס לתוקפו עוד ביום 12.4.2018. כך למשל:

- דרגת הנכות המזכה הועלתה מ-75% ל-90%, אולם בנוהל עומדת על 75%.

- התיקון לחוק קובע זכאות של עיוורים להקצאת חנייה שמורה, אולם בנוהל לא קיימת כלל התייחסות לעיוורים.

יצוין, כי מאז כניסתו לתוקף של התיקון לחוק (12.4.2018) ועד למועד עריכת ביקורת זו נערכה ועדה אחת אשר דנה בבקשות להקצאת חניות לנכים בהתאם לקריטריונים שאינם תואמים את התיקון לחוק.

המלצה:

23. יש להתאים את הוראות נוהל ההקצאות המשמש את מחלקת תנועה ותחבורה ואת ועדת התנועה – להחלטותיה, בדבר הקצאת חניות לנכים, להוראות התיקון חוק.

ממצא:

24. לא קיימת התייחסות בנוהל הקצאות להליך הקצאת מקום חניה לפי סעיף 4ה. לתיקון לחוק - הקצאת חנייה למבקש שאינו עומד בהגדרת "נכה" למקרה שהעירייה מצאה כי הדבר מוצדק בנסיבות העניין.

המלצה:

25. יש להתאים את הוראות נוהל הקצאות להוראות התיקון לחוק באופן שתהיה התייחסות למקרים נוספים בהם העירייה תאשר חנייה שמורה למבקש שאינו עומד בהגדרת "נכה" בתיקון לחוק חניה לנכים.

4.1.3. הגשת הבקשה ובדיקתה

בהתאם לאמור בנוהל הקצאות, בקשה להקצאת מקום חנייה שמורה לנכה ליד מקום המגורים או מקום העבודה (להלן: "הבקשה") מוגשת על גבי טופס ייעודי למחלקת תנועה ותחבורה בצירוף המסמכים המפורטים בנוהל.

כאמור בנוהל הקצאות, נכה המבקש הקצאה של חנייה שמורה לרכבו עליו להמציא לוועדת התנועה העירונית את כל המסמכים והאישורים הבאים:

- 1) טופס בקשה מתאים בליווי תצהיר.
- 2) צילום תו נכה מאושר על ידי משרד התחבורה.
- 3) צילום אישור רפואי של רופא מוסמך על פי התיקון לחוק המעיד על דרגת נכותו של הנכה וסעיפי הליקוי.
- 4) צילום רישיון רכב על שם הנכה.
- 5) צילום רישיון נהיגה.
- 6) צילום תעודת זהות וספח כתובת או חוזה שכירות.

7) למבקש חנייה שמורה ליד מקום עבודה - אישור ממקום עבודתו (מנכ"ל או רואה חשבון) בציון ימים ושעות עבודה.

8) למקרה של רכב שאינו בבעלות הנכה - תצהירים של הנכה ושל בעל הרכב מבית המשפט, או מעו"ד, לפיהם בעל הרכב הרשום, מעמיד את רכבו לצורך שימוש האישי של הנכה.

בדיקה ראשונית של הבקשה מבוצעת על ידי רכזת הוועדה. במסגרת בדיקה זו נבדק האם כל המסמכים הנדרשים צורפו בהתאם לאמור בנוהל הקצאות? האם גורם מוסמך אישר את המסמכים שצורפו? האם אין לנכה חנייה פרטית מותאמת לצרכיו בהסתמך על הצהרת הנכה? וכן, האם מגיש הבקשה עומד בתנאי הזכאות להקצאת חנייה שמורה לנכה.

במסגרת בדיקה זו, מבררת רכזת הוועדה האם יש בנמצא חנייה משותפת הנמצאת בשימוש של שכניו של המבקש אולם ניתן להחליפה עם החנייה בה משתמש הנכה. ביחס לחנייה ליד מקום עבודה, נבחן האם קיימת חנייה מותאמת במקום העבודה.

ממצא:

25. המחלקה אינה עושה שימוש ברשימת תיוג (Check List) המסייעת לוודא כי כל המסמכים צורפו לבקשה וכי נבדקו כל תנאי הזכאות, בטרם הועברו המסמכים לבדיקת יועצת נגישות וטרם העברתם לדיון בוועדה.

המלצה:

26. יש לעדכן את הוראות נוהל העבודה באופן שיכלול רשימת תיוג (Check List) המפרטת את המסמכים שיש לצרף בהתאם לסוג הבקשה ועל הבדיקות שיש לבצע לבחינת תנאי הזכאות בטרם הועברו המסמכים לבדיקת יועצת נגישות ודיון בוועדה.

ממצא:

26. הוראות נוהל הקצאות אינן מפרטות, כי על המבקש, להציג מסמכים מקוריים לצורך בדיקה על ידי רכזת הוועדה. כמו כן, הנוהל אינו מפרט את הבדיקות שעל רכזת הוועדה לבצע בעת קבלת הבקשה על מנת לוודא כי המבקש עומד בתנאי הזכאות שנקבעו.

המלצה:

27. יש לעדכן את הוראות נוהל הקצאות באופן שיכלול התייחסות לכך שעל המבקש להגיש את המסמכים המקוריים ולבדיקות שעל רכזת הוועדה לבצע עם קבלת המסמכים, זאת על מנת לוודא שהבדיקה מתבצעת כשורה.

ממצא:

27. לא מתבצעת בדיקת זכאות לבחינת בקשות להקצאת מקום חנייה עקב העתקת מקום מגורים או מקום עבודה. הבקשות מאושרות על סמך הבקשה המקורית שהוגשה.

המלצה:

28. מומלץ לבצע בדיקת זכאות מקיפה בבקשות להקצאת מקום חנייה עקב העתקת מקום מגורים או מקום עבודה.

מדגם הביקורת:

הביקורת ערכה מדגם אקראי לבחינת נאותות ושלמות הבקשות להקצאת חנייה שמורה לנכה אשר הועברו לדיון בוועדה. שלמות הבקשות נבחן בהתאם לדרישות המפורטות בתיקון לחוק ודרישות שצויינו בטופס "בקשה להקצאת חנייה שמורה לנכה ליד מקום המגורים".⁸

הפרמטרים הנבדקים הינם הימצאותם של המסמכים/האישורים הבאים:

- (א) תו נכה מאושר;
- (ב) אישור רפואי של רופא מוסמך המעיד על דרגת הנכות וסוגה;
- (ג) אישור רופא כי תנועתו בדרכים של המבקש עלולה לערער את מצב בריאותו/שהוא מוגבל בהליכה וזקוק לכיסא גלגלים לצורך ניידותו/זקוק לרכב כאמצעי תנועה בגלל רגליו הנכות;
- (ד) צילום תעודת זהות וספח כתובת או שכירות;
- (ה) אישור על אחוזי מוגבלות בניידות מהביטוח הלאומי;
- (ו) האם אושרה החנייה בוועדה.

על פי אומדן שערכה הביקורת מוגשות לוועדה מדי שנה כ- 200-250 בקשות לחניות נכים בכ-4 עד 5 ועדות.

במסגרת המדגם האקראי בחנה הביקורת בקשות אשר נידונו במסגרת שניים מארבעת דיוני ועדת התנועה שהתקיימו בשנת 2017. מסמכי הבקשה צולמו מקלסרים המנוהלים על ידי רכזת הועדה ובהתאם לדוח שהופק ממערכת ה-GIS ואשר נקרא "ועדת התנועה המקומית מס'...". הדוח כלל פירוט נושא הבקשה, ההחלטה בעניינה וסטטוס הבקשה. בנוסף, קיבלה הביקורת לידיה דוח ממערכת ה-GIS אשר נקרא "דוח מעקב החלטות" בו מפורטים מספר ההחלטה, תיאור הבקשה, ההחלטה, סטטוס ההחלטה ותאריך הביצוע בפועל.

⁸ ראה/י נספח א'1

בסה"כ נבדקו במסגרת המדגם האקראי 38 בקשות המהוות כ-20%-15% מכלל הבקשות שהוגשו בשנה זו מתוך שתיים מהוועדות:

- ועדה 2/17 - אשר התקיימה ביום 15.6.2017. נבדקו 21 בקשות.
- ועדה 4/17 - אשר התקיימה ביום 7.11.2017. נבדקו 17 בקשות.

להלן טבלאות המפרטות את תוצאות בדיקת הביקורת:

ועדה 4 שנת 2017 אשר התקיימה ב-7.11.17								
מס"ד	מס' החלטה	תו נכה	אישור רפואי על דרגת הנכות וסוגה	אישור רופא	צילום רישיון נהיגה/רכב	צילום תעודת זהות וספח כתובת/ חוזה שכירות	אישור על אחוזי מוגבלות בניידות	אושרה חנייה
1	111/4/17	כן	כן	לא	כן	כן	אין	זמנית
2	112/4/17	כן	כן	חלקי	כן	כן	אין	כן
3	113/4/17	כן	לא	חלקי	כן	לא	אין	זמנית
4	114/4/17	כן	לא	לא	כן	כן	אין	כן
5	115/4/17	כן	כן	כן	כן	כן	אין	לא
6	116/4/17	כן	כן	כן	כן	כן	אין	כן
7	117/4/17	כן	כן	כן	כן	כן	אין	כן
8	118/4/17	כן	לא	כן	כן	כן	אין	כן
9	119/4/17	כן	כן	כן	כן	כן	אין	לא
10	120/4/17	לא	כן	כן	כן	לא	אין	כן
11	121/4/17	כן	אין צורך	אין צורך	לא	כן	אין	לא
12	122/4/17	כן	לא	כן	לא	כן	אין	כן
13	125/4/17	כן	כן	כן	כן	חלקי	אין	כן
14	126/4/17	לא	לא	חלקי	כן	כן	אין	כן
15	127/4/17	כן	לא	חלקי	לא	כן	אין	כן
16	128/4/17	כן	כן	ניידות	כן	כן	יש	כן
17	129/4/17	כן	לא	חלקי	כן	כן	אין	כן
18	רח' שילר 8	כן	לא	לא	לא	כן	לא	כן
19	רח' ויצמן 137	לא	לא	לא	לא	לא	לא	כן
20	רח' העמק 8	לא	לא	לא	לא	כן	לא	כן
21	רח' רש"י 8	לא	לא	לא	לא	לא	לא	כן

ועדה 2 שנת 2017 אשר התקיימה ב-15.6.17								
מס"ד	מס' החלטה	תו נכה	אישור על דרגת הנכות וסוגה	אישור רופא	צילום רישיון נהיגה/רכב	צילום תעודת זהות וספח כתובת/ חוזה שכירות	אישור על אחוזי מוגבלות בניידות	אפשרה חנייה
1	94/2/17	כן	כן	כן	כן	כן	אין	כן
2	95/2/17	כן	כן	כן	כן	לא	אין	כן
3	96/2/17	לא	לא	כן	כן	כן	אין	כן
4	97/2/17	כן	לא	כן	כן	כן	אין	כן
5	98/2/17	כן	כן	לא	לא	כן	אין	כן
6	99/2/17	כן	כן	חלקי	כן	כן	אין	כן
7	100/2/17	כן	כן	לא	כן	כן	אין	כן
8	101/2/17	כן	כן	לא	כן	כן	כן	כן
9	102/2/17	כן	לא	חלקי	כן	כן	אין	כן
10	103/2/17	לא	לא	חלקי	לא	כן	אין	כן
11	104/2/17	חלקי	לא	חלקי	כן	כן	אין	כן
12	105/2/17	כן	לא	חלקי	כן	כן	אין	כן
13	106/2/17	כן	כן	חלקי	כן	כן	אין	כן
14	רח' תל חי 88	לא	לא	לא	לא	כן	אין	כן
15	רח' הרב גולד 16	לא	לא	לא	כן	חלקי	אין	כן
16	רח' ארלזורוב 42	חלקי	לא	לא	כן	כן	לא	כן
17	רחוב העמק 32	חלקי	לא	לא	לא	כן	לא	כן

ממצא:**28. תוצאות המדגם האקראי של 38 טופסי בקשות מעלות את הממצאים הבאים:**

- ב-12 בקשות המהוות כ-31% מהבקשות לא צורף לבקשה תו נכה מאושר על ידי משרד התחבורה או תו החנייה אינו תואם את מספר הרכב המבוקש או תו החנייה צולם באופן חלקי.
- ב-21 בקשות המהוות כ-55% מהבקשות לא צורף אישור רפואי של רופא מוסמך המעיד על דרגת הנכות וסוגה. במקרים אלו נכללות בקשות להקצאת מקומות חנייה למבקשים שלא נקבעה להם נכות על ידי המוסד לביטוח לאומי ובקשתם מתבססת על המלצת רופא בלבד. בבקשות אלו לא נמצאה החלטת ועדת תנועה לביצוע מעקב אחר שינויים במצבו הרפואי של המבקש.

- ב-13 בקשות המהוות כ-34% מהבקשות לא צורף אישור רפואי המעיד על כך שתנועתו של המבקש בדרכים בלי רכב עלולה לערער את מצב בריאותו/שהוא מוגבל בהליכה וזקוק לכיסא גלגלים לצורך ניידותו/זקוק לרכב כאמצעי תנועה בגלל רגליו הנכות כאמור בחוק חניה לנכים.
- ב-11 בקשות המהוות כ-29% מהבקשות, הנוסח שצויין על ידי הרופא באישור אינו תואם במדויק את דרישות התיקון לחוק.
- ב-11 בקשות המהוות כ-29% מהבקשות חסר צילום רישיון נהיגה/רישיון רכב בתוקף/אין התאמה בין המספר המופיע ברישיון לזה המופיע על תג הנכה של משרד התחבורה.
- ב-6 בקשות המהוות כ-16% מהבקשות חסר צילום תעודת זהות/ספח כתובת/חוזה שכירות.
- נמצאו 2 החלטות: החלטה מס' 111/4/17 והחלטה מס' 113/4/17 בה הוחלט על מתן אישור לחנייה שמורה זמנית, אולם לא ניתנה החלטה לביצוע מעקב אחר סיום התקופה.
- בהחלטה מס' 121/4/17 המדובר במבקש עיוור. עם זאת, לא הוגש לוועדה רישיון של הנהג וקרבתו למבקש.
- כפי שעולה מהטבלאות לעיל, לא ניתן היה לאתר מספר החלטה עבור כל אחת מהבקשות. על פי הנמסר לביקורת בעת הפקת דוח מעקב החלטות לא תמיד נשלפות כל הבקשות שנידונו בוועדה. כלומר, לא ניתן לבצע מעקב מלא ונאות אחר כל החלטות הוועדה וביצוען.

המלצות:

29. הביקורת ממליצה כי:

- (1) יש להקפיד על הימצאותם של כל המסמכים הנדרשים בהתאם לתיקון לחוק ודרישות העירייה לצורך העברת הבקשה לדיון בוועדת התנועה.
- (2) במקרים בהם מוגשת בקשה להקצאת מקומות חנייה על ידי מבקשים שלא נקבעה להם נכות על ידי המוסד לביטוח לאומי או שנקבעה להם נכות זמנית ובקשתם מתבססת על המלצת רופא בלבד, יש לציין בפני הוועדה כי יש צורך לבצע מעקב אחר שינויים במצבו הרפואי של המבקש. כמו כן, יש להקפיד על צירוף מסמכים רפואיים בבקשות להחלפת מספרי רכב ולא להסתמך על מצבו הרפואי הקודם של המבקש.
- (3) יש להקפיד כי המלצת הרופא תואמת את דרישות החוק ומובאת בהתאם לניסוח החוק.

- (4) יש להקפיד על הימצאותם של כל המסמכים הנדרשים בהתאם לחוק ודרישות העירייה לצורך העברת הבקשה לדיון בוועדת התנועה.
- (5) יש לבצע מעקב אחר החלטות זמניות של הוועדה ולהעלותן לוועדה פעם נוספת לאחר פקיעת תוקפן.
- (6) בבקשות בהן המבקש אינו נהג הרכב יש להקפיד על קבלת מסמכים התומכים בקרתו המשפחתית של נהג הרכב ועל מקום מגורים משותף של הנהג והמבקש. יש לתעד את הבדיקה שבוצעה במסמכי הבקשה המועברים להחלטת הוועדה.
- (7) מומלץ להסדיר את התקלות במערכת הממוחשבת בכל הנוגע לוועדות התנועה.

תגובת מנהלת מחלקת תנועה ותחבורה:

"אישורים רפואיים - כל הבקשות לגבי חניה שכבר קיימת ויש צורך בשינוי מספר או - הוספת מספר איננה דורשת אישורים רפואיים."

4.1.4. גביית אגרה

בהתאם לאמור בתיקון לחוק, סעיף 4ד (ד) - לא ניתן לגבות אגרה עבור תמרוך. לעומת זאת, לא קיימת מגבלה ביחס ליתר שלבי הקצאת החנייה, כגון סימון החנייה:

"רשות התימרוך המקומית תציב במקום החניה שהוקצה לפי סעיף זה, על חשבונה תמרוך המייחד את מקום החניה לרכב כאמור בסעיף קטן (א), אשר את פרטיו מסר לה הנכה, והם יצוינו על גבי התמרוך."

מבדיקת הביקורת נמצא כי אין אחידות בין הרשויות המקומיות בכל הנוגע לגביית אגרה וישנן רשויות אשר אינן גובות אגרה כלל וישנן רשויות מקומיות אשר גובות תשלום עבור הבקשה ו/או עבור העתקה/העברת מקום חנייה לנכה. **עיריית כפר סבא אינה גובה אגרה.**

בנוהל הקצאות מצויין, כי אחד מתנאי הזכאות להקצאת חנייה שמורה לרכב נכה הוא תשלום אגרה במחלקה לעבודות ציבוריות. חלק מעבודות הסימון של החניות על ידי מחלקת עבודות ציבוריות הוא תמרוך החנייה.

על פי הנמסר לביקורת על ידי מחלקת עבודות ציבוריות עלות סימון חנייה נכה מסתכמת בסך של כ-500 ₪ בממוצע. יצויין כי, עלות סימון החניה (צביעת הכביש) מוערכת בכ-130 ₪.

ממצא:

29. אף שעל פי החוק העירייה רשאית לגבות אגרה בגין הטיפול בבקשה ו/או בגין העתקת מקום חנייה, לא נגבית אגרה מהמבקשים וזאת בלא שהתקבלה החלטה מסודרת בעניין.

המלצה:

30. מומלץ לעירייה לבחון את נושא תשלומי אגרה, במסגרת מדיניותה בהיבטים של גביית אגרה חד פעמית עבור סימון החנייה וכן אגרה נוספת עבור העתקה או העברת מקום חניה של נכה ובכל שלב נוסף שתמצא לנכון שאינו נוגד את הוראות התיקון לחוק.

תגובת מנהלת מחלקת תנועה ותחבורה:

“אגרה מחניית נכים לפני זמן רב נשלח מייל לגזבר העירייה והיועץ המשפטי כדי להסדיר - נושא זה. טרם התקבלה תשובה בנושא.”

4.1.5. הכנת תכנית החנייה על ידי יועצת הנגישות

במידה והבקשה להקצאת חנייה לנכה נבדקה ונמצאה תקינה על ידי רכזת הוועדה, מועברת הבקשה לבדיקה של יועצת נגישות חיצונית עמה התקשרה העירייה לצורך בדיקת הבקשה והכנת תכנית חנייה. במידה והבקשה לא נמצאה תקינה או שחסרים בה מסמכים, תוחזר הבקשה למבקש.

מבדיקת הסכם ההתקשרות עם יועצת הנגישות עולה כי ההתקשרות עמה החלה ביום 18.7.2017. התשלום עבור ההתקשרות נעשה לפי שעות העבודה בפועל המאושרות על ידי מחלקת תנועה ותחבורה.

טרם החלה ההתקשרות עם יועצת הנגישות, הוכנה תכנית החנייה והבדיקות לצורך הכנתה על ידי מחלקת עבודות ציבוריות.

בהתאם ל-“הצעת מחיר לייעוץ נגישות” שהועברה על ידי יועצת הנגישות לעירייה בטרם נחתם עמה הסכם ההתקשרות, מפרטת יועצת הנגישות את העבודה המתבצעת על ידה. בפירוט זה נכלל: “ייעוץ, פגישה עם תושבים בשטח ומתן פתרונות לחניית נגישות ייעודיות”.

בפועל, הכנת תכנית החנייה כרוכה ברוב המקרים בפגישה של יועצת הנגישות עם הנכה לצורך בירור צרכיו. עם זאת, ישנם מקרים בהם יועצת הנגישות לא נפגשת עם הנכה. ההחלטה האם להיפגש עם הנכה או לא נתונה לשיקול דעתה של יועצת הנגישות.

לאחר איסוף הנתונים ופגישה עם הנכה, במידה ומתקיימת, יועצת הנגישות מעבירה את המלצותיה לאישור הבקשה או לדחיית הבקשה לוועדת התנועה. במידה והמלצתה חיובית, מכינה יועצת הנגישות תכנית חנייה מותאמת אשר מועברת לוועדה.

ממצא:

30. נמצא כי, ההחלטה האם להיפגש עם הנכה או לא נתונה לשיקול דעתה של יועצת הנגישות.

המלצה:

31. מומלץ, כי העבודה המתבצעת על ידי יועצת הנגישות כפי שפורטה בהצעת המחיר שהעבירה לעירייה תובא לידי ביטוי בהסכם ההתקשרות עמה באופן שיועצת הנגישות תחוייב להיפגש עם כלל המבקשים. במקרים חריגים בהם יועצת הנגישות סבורה כי, אינה צריכה להיפגש עם הנכה תצוין עובדה זו על גבי ההמלצה המועברת על ידה לוועדת התנועה.

תגובת מנהלת מחלקת תנועה ותחבורה:

“פגישות של יועצת נגישות עם נכים - יועצת הנגישות עושה סיורים ברחבי העיר, בכל סיור היא בודקת בממוצע 10 חניות נכים. כל פגישה עם תושב הינה מיותרת ואורכת בממוצע כחצי שעה, זה בלתי אפשרי לתאם עם כל הנכים באותו היום וגם איננו תואם את מספר השעות שאושר לה בהתאם לחוזה. לא נמצאו בעיות של סקיצות חניות הנכים מול הנכים עצמם שמחייבים פגישה עם התושב. במידה ומדובר במקרה נדיר, מסובך או כאשר יש דרישה של הנכה לפגישה בשטח, פגישה כזאת מתקיימת.”

ממצא:

31. נמצא כי, יועצת הנגישות אינה מחתימה את הנכה על מיקום החנייה בתום הבדיקה שביצעה ולאחר שהוחלט היכן תמוקם החנייה. להחתמת הנכה בכתב יש חשיבות רבה למניעת הגשת בקשות לשינויים על ידי הנכה לאחר הכנת תכנית החנייה ואישורה בוועדה.

המלצה:

32. מומלץ כי יועצת הנגישות תחתים את הנכה על מיקום החנייה שהוחלט בתום הבדיקה. לשם כך, מומלץ כי יוכן טופס ייעודי לצורך החתמת הנכה. מקרים בהם הנכה מסרב לחתום על מיקום החנייה יצוינו הסתייגותיו של הנכה על ידי יועצת הנגישות בהמלצות המועברות על ידה לוועדת התנועה.

תגובת מנהלת מחלקת תנועה ותחבורה:

“החתמת הנכה על מיקום החנייה - לא ניתן להחתים את הנכה על מיקום החנייה בעת ההגעה למקום, כיוון שתכנית החנייה מתבצעת לאחר הסיור בשטח. משמעות ההמלצה היא להגיע לפגישה חוזרת עם התושב, ולכן המלצה זו אינה הגיונית כלל.”

ממצא:

32. נמצא כי, עד למועד מינויה של יועצת הנגישות (18.7.2017) שהינה הנדסאית אדריכלות במקצועה ועברה קורס מורשי נגישות, תכניות החנייה נערכו על ידי עובד מחלקת עבודות ציבוריות שאינו מוסמך לנושא הנגישות.

המלצה:

33. במסגרת הסקר המוצע לרישום והסדרת חניות נכים פרטיות וציבוריות בכלל, יש לבדוק כי לכל חניית נכים שתמצא ניתנו כל האישורים הנדרשים על פי חוק.

4.1.6. דיון בוועדת התנועה ואישור ההחלטה

בהתאם לאמור בחוק עזר לכפר סבא (העמדת רכב וחנייתו), תשנ"ז-1997, ראש העירייה רשאי, לאחר התייעצות עם מפקד המשטרה, לקבוע מקום חנייה מוסדר על ידי שלט או תמרור או על ידי סימון ובכלל זה הסדרת חנייה בלעדית לנכה.

לאחר הכנת תכנית החנייה על ידי יועצת הנגישות, רכזת הוועדה מכינה את החומר לוועדה. החומר שיועלה לוועדה הינו מסמכי הבקשה, תכנית החנייה שהוכנה על ידי יועצת הנגישות והמלצתה לאשר או לדחות את הבקשות. הבקשה תועבר לדיון בוועדה בהתאם למועדי ההתכנסות הקבועים של הוועדה.

ישיבות הוועדה נערכות בתדירות של אחת ל-3 חודשים (כ-4 ועדות בשנה). במקרים חריגים, הוועדה מתכנסת גם 5-6 פעמים בשנה. בהתאם למפורסם באתר האינטרנט של העירייה, מועד ישיבת הוועדה המשוער יפורסם באינטרנט כשבוע לפני כינוסה. תשובות לתושבים והחלטות הוועדה תפורסמנה לפונים בלבד, לאחר אישור הפרוטוקולים. בהתאם לאמור בנוהל הוועדות, פרוטוקול הישיבה יחתם על ידי יו"ר הוועדה.

החלטות אשר מתקבלות בישיבות ועדת התנועה מאושרות בחתימתם של ראש העירייה כראש רשות התמרור, נציג המשטרה המקומית ויו"ר ועדת התנועה. החלטה על הצבת תמרור ו/או סימוני חנייה הינה החלטה מנהלית המתקבלת על ידי רשות התמרור המקומית וצריכה להתקבל ברוב ולהירשם בפרוטוקול.

הביקורת ערכה בדיקת נוכחות של חברי הוועדה ב-14 מועדי דיון שהתקיימו בשנים 2015-2017. הבדיקה נערכה תוך ביצוע השוואה להרכב הוועדה המפורט בפרוטוקול הוועדה מיום 6.2.2018, כמפורט בסעיף 1.2.2 לעיל.

ממצא:

33. בדיקת הנוכחות העלתה את הממצאים הבאים:

- בכל 14 ועדות תנועה שהתקיימו בין השנים 2015-2017, הייתה נוכחות חסרה של גורמים בוועדה: ב-7 מהוועדות נעדר נציג לשכה משפטית;
- ב-5 מהוועדות נעדרה מנהלת מחלקת בטיחות בדרכים;
- ב-2 מהוועדות נעדרה מנהלת רשות החנייה.

המלצה:

34. יש להקפיד על נוכחותם של כל הגורמים המרכיבים את הוועדה ובמיוחד גורמים שנוכחותם קריטית לנושאים הנידונים בוועדה, כגון נציג הלשכה המשפטית, מנהל מחלקת בטיחות בדרכים ומנהל רשות החנייה.

4.1.7. הודעה על החלטת הוועדה והעברתה לביצוע

הוראות סעיף 4d לתיקון לחוק מחילות על הרשות המקומית חובה להקצות מקום חנייה בתוך 60 ימים ממועד הגשת הבקשה.

לאחר שאושרה ונחתמה החלטת הוועדה, מעדכנת רכזת הוועדה את המבקש בדואר רשום על גבי טופס מובנה כדוגמת הטופס המצורף מטה וכן, מעבירה לביצוע למחלקת עבודות ציבוריות.

הביקורת ערכה מדגם אקראי לבחינת פערי הזמנים בין מועד הגשת הבקשה למתן החלטה ובין מועד הגשת הבקשה לביצועה. במסגרת המדגם האקראי בחנה הביקורת בקשות אשר נידונו במסגרת שניים מארבעת דיוני וועדת התנועה בשנת 2017. מסמכי הבקשה צולמו מקלסרים המנוהלים על ידי רכזת הוועדה ובהתאם לדוח שהופק ממערכת ה-GIS ואשר נקרא "וועדת התנועה המקומית מס'...". הדוח כלל פירוט נושא הבקשה, ההחלטה בעניינה, סטטוס הבקשה. בנוסף, קיבלה הביקורת לידיה דוח ממערכת ה-GIS אשר נקרא "דוח מעקב החלטות" בו מפורטים מספר ההחלטה, תיאור הבקשה, ההחלטה, סטטוס ההחלטה, ותאריך הביצוע בפועל. בסה"כ נבדקו על ידי הביקורת 38 בקשות. המהוות כ-20%-15% מכלל הבקשות שהוגשו בשנה זו מתוך שתיים מהוועדות:

- ועדה 2/17 - אשר התקיימה ביום 15.6.2017. נבדקו 21 בקשות.
- ועדה 4/17 - אשר התקיימה ביום 7.11.2017. נבדקו 17 בקשות.

להלן טבלה המפרטת את תוצאות בדיקת הביקורת:

ועדה 4/17 אשר התקיימה ב-7.11.17					
מספר החלטה	תאריך הבקשה	תאריך ביצוע	ימים מההחלטה לביצוע	ימים מהבקשה לביצוע	
111/4/17	25/09/2017	חסר	חסר	חסר	1
112/4/17	חסר	חסר	חסר	חסר	2
113/4/17	04/09/2017	27/12/2017	50	114	3
114/4/17	06/09/2017	27/12/2017	50	112	4
115/4/17	25/09/2017	חסר	חסר	חסר	5
116/4/17	24/08/2017	31/12/2017	54	129	6
118/4/17	11/10/2017	27/12/2017	50	77	7
117/4/17	חסר	27/12/2017	50	חסר	8
119/4/17	11/09/2017	חסר	חסר	חסר	9
120/4/17	חסר	27/12/2017	50	חסר	10
121/4/17	05/09/2017	חסר	חסר	חסר	11
122/4/17	חסר	27/12/2017	50	חסר	12
125/4/17	23/10/2017	31/12/2017	54	69	13
126/4/17	23/10/2017	27/12/2017	50	65	14
127/4/17	22/10/2017	27/12/2017	50	66	15
128/4/17	30/10/2017	חסר	חסר	חסר	16
129/4/17	01/10/2017	27/12/2017	50	87	17
רח' שילר 8	חסר	חסר	חסר	חסר	18
רח' ויצמן 137	22/10/2016	חסר	חסר	חסר	19
רח' העמק 8	חסר	חסר	חסר	חסר	20
רח' רש"י 8	23/10/2017	חסר	חסר	חסר	21

ועדה 2/17 אשר התקיימה ב-15.6.17					
מספר החלטה	תאריך הבקשה	תאריך ביצוע	מההחלטה ימים לביצוע	מהבקשה ימים לביצוע	
94/2/17	29/05/2017	חסר	חסר	חסר	1
95/2/17	19/06/2017	06/08/2017	חסר	48	2
96/2/17	04/05/2017	13/09/2017	90	132	3
97/2/17	21/05/2017	06/08/2017	52	77	4
98/2/17	חסר	17/10/2017	124	חסר	5
99/2/17	05/06/2017	19/09/2017	96	106	6
100/2/17	25/05/2017	06/08/2017	52	73	7
101/2/17	08/05/2017	חסר	חסר	חסר	8
102/2/17	17/05/2017	06/08/2017	52	81	9
103/2/17	15/05/2017	16/10/2017	123	154	10
104/2/17	חסר	06/08/2017	52	חסר	11
105/2/17	06/06/2017	24/09/2017	101	110	12
106/2/17	חסר	13/09/2017	90	חסר	13
רח' תל חי 88	17/05/2017	חסר	חסר	חסר	14
רח' הרב גולד 16	17/05/2017	חסר	חסר	חסר	15
רח' ארלוזורוב 42	08/06/2017	חסר	חסר	חסר	16
רחוב העמק 32	05/06/2017	חסר	חסר	חסר	17

ממצאים:

34. ממדגם האקראי שערכה הביקורת נמצא כי:

- 1) ב-9 תיקים המהווים כ-24% מהתיקים, נמצא כי על גבי טופס הבקשה לא צויין תאריך הגשתה.
- 2) ב-16 מהתיקים המהווים כ-42% מהתיקים חסר נתון בדבר תאריך הביצוע. כלומר לפי נתוני מערכת ה-GIS, לכאורה לא בוצע סימון החנייה כלל.
- 3) מהנתונים עולה כי ממוצע הימים שחלפו ממועד הגשת הבקשה ועד לביצוע הסימון בפועל עמד על 94 ימים (חריגה של כ-56%). כלומר העירייה אינה עומדת בהוראות החוק לפיהן, עליה להקצות חנייה בתוך 60 יום.
- 4) מהנתונים עולה כי ממוצע הימים שחלפו ממועד הגשת הבקשה ועד לקבלת ההחלטה בוועדה עמד על 29 ימים.
- 5) מהנתונים עולה כי ממוצע הימים שחלפו ממועד ההחלטה בוועדה ועד לביצוע הסימון בפועל עמד על 65 ימים. ב-6 תיקים נמצאה חריגה משמעותית מהממוצע, כך שבתיקים אלו חלפו בין 90-123 ימים ממועד ההחלטה בוועדה עד לביצועה בפועל.

(6) יצוין, כי כפי כשעולה מהטבלאות לעיל, לא ניתן היה לבדוק את כל התאריכים הרלוונטיים לגבי כל אחת מהבקשות שנבדקו, כך שמתוך 38 בקשות, ב-9 לא היה רישום של תאריך הגשת הבקשה וב-16 לא היה רישום של תאריך הביצוע.

המלצות:

35. הביקורת ממליצה:

- (1) להקפיד על החתמת הבקשות המוגשות על ידי המבקשים על ידי חותמת נתקבל של העירייה בצירוף תאריך הגשת הבקשה וזאת לצרכי מעקב ובקרה.
- (2) להקפיד על הזנת תאריך הביצוע של החלטות הוועדה במערכת ה-GIS לצורכי מעקב ובקרה.
- (3) להקפיד על ביצוע החלטות הוועדה במועדים הקבועים בחוק, לאחר תיקונו, כאמור.
- (4) נמצא כי, החלק הארי בעיכוב בתהליך הקצאת חניות לנכים הינו בימים שחלפו ממועד ההחלטה עד לביצועה בפועל. לפיכך, מומלץ לבצע בדיקה האם העיכוב מתרחש בשלב של העברת ההחלטה לביצוע ממחלקת תנועה ותחבורה למחלקת עבודות ציבוריות או בשלב של הביצוע בפועל ולהנחות את המחלקה בה נמצא העיכוב בהתאם.

הערת הביקורת: חלק מהעיכוב בתהליך הקצאת חניות לנכים מתרחש בשלב הקלדת פרוטוקול הוועדה, כפי שפורט בממצא מס' 10 לעיל.

4.2. שלב 2 – סימון ותמרור

הצבת תמרורים ושלטים וסימון החניות שהוקצו על גבי הכביש הינם פועל יוצא של החלטות המתקבלות על ידי ועדת תנועה.

בהתאם לאמור בסעיף 4ד (ג) לתיקון החוק - הרשות המקומית תקצה מקום חנייה בתוך 60 ימים מיום שהוגשה לה בקשה לכך.

פקודת התעבורה (נוסח חדש) התשכ"א-1961 ותקנות התעבורה תשכ"א-1961, מסמיכות את הרשויות המקומית להציב תמרורים ולסמן מקומות חנייה לרכב נכה במקום ציבורי או ליד ביתו. הצבת התמרורים וסימון חניית הנכים דורש ממשקי עבודה בין מחלקות העירייה השונות.

בעיריית כפר סבא, אמונה מחלקת עבודות ציבוריות על ביצוע החלטות ועדת התנועה המקומית. סימון חניות הנכים מקבל קדימות במחלקה על פני משימות אחרות של המחלקה.

תהליך סימון חניית נכים מתבצע באופן הבא:

על פי הנמסר סימון חניות הנכים מקבל קדימות במחלקה. מנהל המחלקה נותן קדימות לסימון חניות הנכים ומעביר את ההחלטות לביצוע לראש צוות במחלקה.

על פי הנמסר לביקורת, לעיתים כאשר עובדי מחלקת עבודות ציבוריות מגיעים לכתובתו של הנכה על מנת לסמן את החנייה, מועלות על ידי הנכה טענות לכך שמיקום החנייה נקבע על ידי יועצת הנגישות ללא שניתן מענה לבעיות שונות העולות מפני השטח שהעלה המבקש.

להלן, טבלה המפרטת את הימים שחלפו ממועד ההחלטה בבקשה להקצאת חניות נכים ועד לביצועה בפועל.

מספר החלטה	תאריך ביצוע	ימים מההחלטה לביצוע
113/4/17	27/12/2017	50
114/4/17	27/12/2017	50
116/4/17	31/12/2017	54
118/4/17	27/12/2017	50
117/4/17	27/12/2017	50
120/4/17	27/12/2017	50
122/4/17	27/12/2017	50
125/4/17	31/12/2017	54

מספר החלטה	תאריך ביצוע	ימים מההחלטה לביצוע
126/4/17	27/12/2017	50
127/4/17	27/12/2017	50
129/4/17	27/12/2017	50
95/2/17	06/08/2017	52
96/2/17	13/09/2017	90
97/2/17	06/08/2017	52
98/2/17	17/10/2017	124
99/2/17	19/09/2017	96
100/2/17	06/08/2017	52
102/2/17	06/08/2017	52
103/2/17	16/10/2017	123
104/2/17	06/08/2017	52
105/2/17	24/09/2017	101
106/2/17	13/09/2017	90

ממצא:

36. מהנתונים עולה כי ב-6 תיקים נמצאה חריגה משמעותית ממועד מתן ההחלטה ועד לביצועה על ידי מחלקת עבודות ציבוריות, כך שבתיקים אלו חלפו בין 90-123 ימים ממועד ההחלטה בוועדה עד לביצועה בפועל.

ראוי לציין כי, בסוף שנת 2017 נשכרו על ידי מחלקת תנועה ותחבורה יועצים חיצוניים אשר מבצעים חלק ניכר מהעבודות שבוצעו בעבר על ידי מחלקת עבודות ציבוריות ולכן, יש לצפות כי השלמת העבודות תיעשה מהר יותר.

המלצה:

35. הביקורת ממליצה כי:

- תערך בחינה ארגונית לזיהוי הגורמים לעיכובים בביצוע החלטות הוועדה וכיצד ניתן לפעול לביצוע החלטות הוועדה להקצאת חניות נכים באופן שיתאם את הוראות החוק.
- לקבוע לוחות זמנים מפורטים ומחייבים לביצוע החלטות ועדות תנועה על ידי מחלקת עבודות ציבוריות.

4.2.1. תקציב

התקציב משמש לביצוע החלטות ועדות התנועה, לרבות החלטות הוועדה לסימון ותמרור חניות נכים.

על פי סעיף 213א(א) לפקודת העיריות [נוסח חדש] תב"ר מוגדר כ-"תקציב של עירייה המיועד לפעולה חד-פעמית או לתחום פעילות מסוים, הכולל אומדן תקבולים ותשלומים לאותה פעולה או לאותו תחום פעילות, וכספים שיועדו על פי דין למטרות שאינן תקציב רגיל". תב"ר הוא תקציב חד-פעמי המיועד לפרוייקטים הנושאים אופי של עבודות פיתוח ומוגדרים כהשקעה. תקציב זה אינו נקבע על בסיס קבוע אלא על פי צרכי המקום והזמינות התקציבית.

להלן, נתוני תקציב רלבנטיים להקצאת חניות נכים של מחלקת עבודות ציבוריות לשנים

2015-2018 הנתונים התקבלו ממחלקת עבודות ציבוריות. הנתונים ב-ש:

הצעת תקציב 2018	הצעת תקציב 2017	תקציב מאושר 2016	סעיף תקציבי	סיווג בתב"ר 47006
10,000	6,000	6,000	צביעת מעטפות	החלטות ועדת תנועה
6,000	6,000	6,000	תמרורים	החלטות ועדות תנועה
50,000	39,000	39,000	שלטים	החלטות ועדת תנועה
45,000	33,000	33,000	עמודים	החלטות ועדות תנועה
8,000	4,000	4,000	עמודי חסימה	החלטות ועדות תנועה
35,000	18,000	18,000	צביעת חניות נכים	החלטות ועדות תנועה
10,000	6,000	6,000	החלפת מס' לנכה (שלט)	החלטות ועדות תנועה
630,000	288,000	250,000	ביצוע שינויים גיאומטריים/הנמכות/הנגשות	החלטות ועדת תנועה
100,000	0	0	רכישת תמרורים	רכישת תמרורים
898,000	490,000	362,000		סה"כ
83%	36%			גידול באחוזים

ממצא:

37. הסעיפים התקציביים הנוגעים לטיפול בהקצאת חניות נכים מוגדרים כתקציב בלתי רגיל (להלן: "תב"ר") על אף, שמדובר בהוצאות רגילות שוטפות וקבועות.

המלצה:

36. מומלץ, כי הסעיפים התקציביים שמטרתם סימון וצביעת חניות נכים יוגדרו כסעיפי תקציב רגיל.

ממצא:

38. מהנתונים המובאים בטבלה לעיל, עולה כי קיימות עליות בלתי מוסברות בסך ההוצאות לסעיפי התקציב המאושרים הנוגעים לסימון וצביעת חניות נכים: עלייה של כ-36% משנת 2016 לשנת 2017, עלייה של כ-83% משנת 2017 לשנת 2018 ועלייה של כ-250% משנת 2016 עד לשנת 2018.

המלצה:

37. מומלץ לבחון מדוע קיימים פערים בין התקציב המאושר לשנת 2016 לתקציב המאושר לשנים 2017 ו-2018 בסך ההוצאות לסעיפי התקציב המאושרים הנוגעים לסימון וצביעת חניות נכים על ידי מחלקת עבודות ציבוריות.

4.2.2. רישום תמרורים

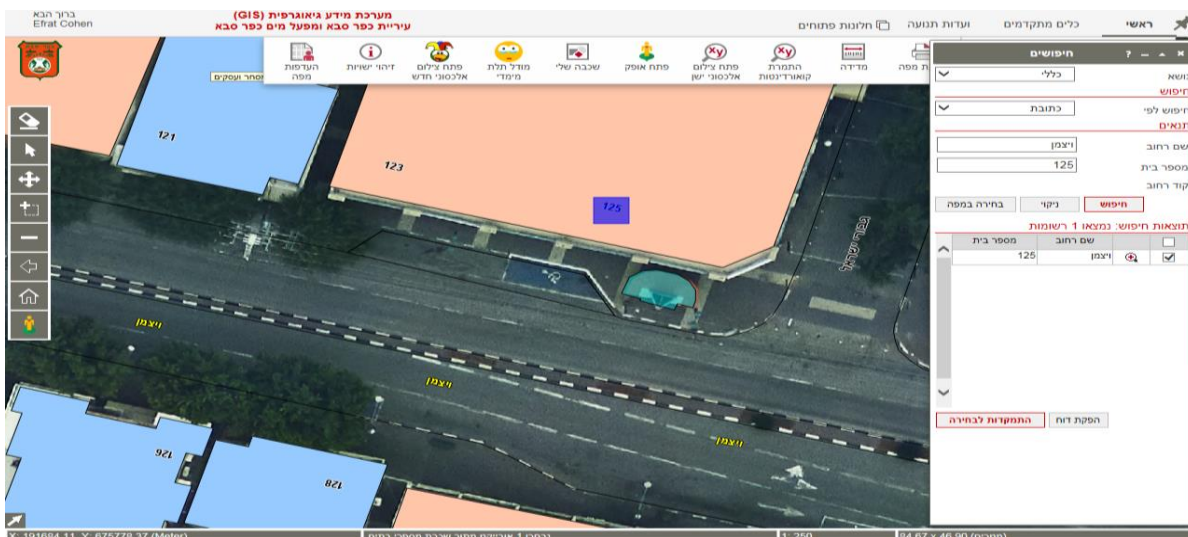
תקנה 18(ד) לתקנות התעבורה קובעת כי: "רשות תמרור מקומית תהיה אחראית להצבתו, התקנתו, הפעלתו, סימונו, רישומו ואחזקתו של כל הסדר תנועה בתחומה".

התקנה מחייבת את הרשות המקומית ברישום של כל הסדר תנועה על רשות התמרור המקומית, בתחום השיפוט שלה.

בעיריית כפר סבא רישום התמרורים מנהל באמצעות מערכת ה-GIS העירונית.

מערכת GIS הינה מערכת לניהול ורישום תמרורים התומכת בתהליכי העבודה של ועדות התנועה: קבלת החלטות, תיעודן ומעקב אחר הביצוע. כמו כן, מבצעת מערכת ה-GIS איסוף, קליטה ועדכון של כל התמרורים שהוצבו בעיר בצירוף נתונים אודות מיקומם הגיאוגרפי. תהליכי העבודה מלווים בתצוגה מרחבית של מכלול התמרורים המותקנים, לרבות קישוריות למסמכים נלווים.

להלן יובא צילום מסך של חניית נכים ממערכת ה-GIS:

החלטות ועדת התנועה והתמרורים המוצבים בגינן מוקלדים למערכת התמרור על ידי רכזת הוועדה. לאחר הזנת הנתונים במערכת, המערכת מאפשר שליפת נתוני החלטות של הוועדות, תוך קישור למידע גיאוגרפי אודות התמרור שהוחלט על הצבתו בוועדה.

ממצא:

39. לא ניתן להפיק ממערכת ה-GIS נתונים כמותיים אודות כמות חניות הנכים הפרטיות שמצויות ברחבי העיר נכון למועד הבדיקה, כמות הבקשות המוגשות בכל שנה וכדו'. בנוסף, הנתונים המוזנים למערכת ה-GIS אינם מעודכנים. מבדיקת הביקורת עולה, כי לא קיימים בידי העירייה נתונים כמותיים ביחס למספר החניות הפרטיות לנכים המצויות ברחבי העיר, מספר הבקשות להקצאת חניות פרטיות לנכים ונתונים נוספים שאמורים לסייע בכתיבת מדיניות הקצאת חניות לנכים בעירייה. יש חשיבות בנתונים אלו לצורך קביעת מדיניות בכל הנוגע להקצאה וסימון של חניות נכים.

המלצה:

38. מומלץ, כי תבחן האפשרות לקבלת הנתונים ו/או הפקת דוחות רלוונטיים ממערכת ה-GIS ולחילופין לבחון הטמעת מערכת לניהול מעקב אחר חניות הנכים.

תגובת מנהלת מחלקת תנועה ותחבורה:

"סקר תמרורים - המחלקה ביקשה במסגרת בקשות לתקציב מיפוי של כל התמרורים ברחבי העיר ורלוונטיות למיקומם. הבקשה לא אושרה."

4.3. שלב 3 - ביטול והסרה

במקרה שנכה העתיק את כתובתו, את מקום עבודתו, עזב את העיר או נפטר, עולה הצורך בהסרת הסימון והשילוט של החנייה. בעת בקשה להעתקת מקום חנייה שמורה עקב אחת הסיבות שהוזכרו לעיל, הבקשה נבדקת על ידי מחלקת תנועה ותחבורה ובכל מקרה, בקשת ביטול החנייה הקודמת מועברת לביצוע למחלקת עבודות ציבוריות.

ממצא:

40. לא קיימת מדיניות אחידה ביחס למחיקת הסימון על גבי הכביש. מחלקת עבודות ציבוריות נתקלת בקשיים למחוק סימונים נרחבים מידי של חניית נכה דוגמת הסימון הכחול הממלא את כל תאי החנייה כפי שנראה בתמונה הבאה:

משכך, קיבלה המחלקה החלטה להטביע סימון של כיסא גלגלים בלבד במקום החנייה, על מנת להפחית את הקשיים בעת ביטול הסימונים על גבי החנייה, בדומה לתמונה הבאה:

המלצה:

39. יש לקבוע מדיניות אחידה שתאשר על ידי גורמים מוסמכים, בדבר האופן בו תסומן חניית נכים, תוך התחשבות בקשיים במחיקת הסימונים בעת ביטול חנייה.

תגובת מנהלת מחלקת תנועה ותחבורה:

”ביצוע חניית נכים ייעודיות לאחרונה הוחלט ע”י מחלקת תנועה כי חניית נכים ייעודיות- יסומנו בהתאם להנחיות בחוק אשר לא מחייב סימון בכחול של חניית נכים וזאת כדי להקל על ביטול חניה ייעודית.”

ממצא:

41. בקשות לביטול חניות לנכים מתבצעות במקרים בהם מתקבלת פנייה של שכנים ואינה מתבצעת ביוזמה של ועדת התנועה. לדוגמא, לא מתבצעת בדיקה שוטפת במאגר משרד הפנים לאיתור נכים שאושרה להם חנייה ונפטרו או העתיקו את מקום מגוריהם לעיר אחרת, נכים שתו החנייה שניתן להם ממשד התחבורה בוטל וכן, לא מתבצע מעקב אחר חניות שאושרו באופן זמני או מנכים שמצב בריאותם השתפר באופן שאינם זקוקים לחניות.

המלצה:

40. לצורך ביצוע בקרה אפקטיבית אחר חניות שמורות לנכים, שיש לכאורה, להורות על ביטולם, מומלץ לבצע את הפעולות הבאות:

- 1) יש להגביל את תוקף חניית הנכים בזמן ולתקפה מחדש כל כמה שנים בהתאם למדיניות העירייה ובכל מקרה, לאחר בדיקת הזכאות.
- 2) לבצע מיפוי של החלטות ועדת תנועה שניתנו בבקשות להקצאת חניות שמורות לנכים לצורך איתור החלטות זמניות בעלות תוקף, שניתנו על ידי ועדת תנועה.
- 3) לבצע מיפוי של כל הבקשות שהוגשו בהסתמך על המלצות רופא ולפנות למבקשים בבקשה לתקף את מסמכיהם הרפואיים.
- 4) לבצע בדיקה במאגר משרד הפנים לאיתור נכים שאושרה להם חנייה ונפטרו או העתיקו את מקום מגוריהם לעיר אחרת ולפעול להסרת מקום החנייה שסומן עבורם.

5. מדגם הביקורת

במסגרת הביקורת נערכו 2 מדגמים לצורך ביצוע הבדיקות הבאות:

1. **מדגם יישום אישורי ועדה בשטח** – בדיקה של מדגם של חניות נכים פרטיות שאושרו על ידי ועדת התנועה במהלך שנת 2017 ובחינת נאותות סימון בשטח.
2. **מדגם אקראי של סימון חניות בשטח אל מול אישורי הוועדה** – איתור חניות נכים פרטיות באופן אקראי ברחבי העיר ובדיקה האם יש להן אישור כנדרש מוועדת תנועה והאם סומנו באופן תקין. במסגרת בדיקה זו נבדקו גם חניות פרטיות שהוקצו בסמוך לבתים משותפים וגם חניות נכים שהוקצו בסמוך לבתים פרטיים.

5.1. מדגם יישום אישורי ועדה בשטח

הביקורת ערכה בדיקה של מדגם של חניות נכים פרטיות שאושרו על ידי ועדת התנועה במהלך שנת 2017 ובחינת נאותות סימון בשטח.
לצורך ביצוע בדיקה זו, דגמה הביקורת 10 חניות שהוקצו בוועדות תנועה שהתקיימו בשתי ועדות: ועדה מס' 2 שהתקיימה ביום 15.6.2017 וועדה מס' 4 שהתקיימה ביום 7.11.2017.

להלן יובאו תוצאות הבדיקה:

מס"ד	רחוב	מס' ועדה	מספר החלטה	תאריך ביצוע	צילום	ממצא
1	אימבר	21	110	חסר		לא בוצעה החלטת ועדת התנועה - להגביל את השעות המותרות לחניית המבקש. הוצב שלט ללא הגבלת שעות.
2	דוד רמז	4	112	חסר		מבדיקה בשטח, לא ברור היכן מצויה חניית הנכה- ישנן שתי חניות שאותרו בשטח- האחת מסומנת עם תמרור ואחת מסומנת באיקס.
3	שבזי	26	113	27.12.17		קיימות 4 חניות הצמודות לבניין שבאחת אף חונה גרוטאה. לדברי מתאמת ורכזת ועדת התנועה, הבית לא על שם הנכה ולכן הנכה אינו יכול להחנות את רכבו באחת החניות הצמודות לבית.
4	עמרמי	7	114	27.12.17		תקין
5	השחר	27	116	31.12.17		תקין

ממצא	צילום	תאריך ביצוע	מספר החלטה	מס' ועדה	מס'	רחוב	מס"ד
תקין		6.8.17	95	2/17	4	שפרינצק	6
תקין		13.9.17	96	2/17	13	ירמיהו	7
אותרו חניות משותפות בבניין שעשויות להתאים לנכה.		6.8.17	97	2/17	15	הרב זאב גולד	8
		17.10.17	98	2/17	11	גלר	9
תקין		19.9.17	99	2/17	12	העמק	10

ממצא:

41. מבדיקת הביקורת עולה כי מתוך 10 ההחלטות של ועדת התנועה שנבדקו במדגם הביקורת:

- ברחוב אימבר 21 - לא בוצעה החלטת ועדת התנועה – ועדת התנועה החליטה להגביל את השעות המותרות לחניית המבקש אולם בפועל הוצב שלט ללא הגבלת שעות.

- רחוב דוד רמז 4 - מבדיקה בשטח, לא ברור היכן מצויה חניית הנכה- ישנן שתי חניות שאותרו בשטח- האחת מסומנת עם תמרור אולם מסומנת באיקס. כפי שניתן לראות מהתמונה הבאה:

השנייה, אותה ברחוב קפלנסקי 1, מסומנת, אולם לא הוצב לידה תמרור.

- עולה מאמור לעיל, כי לא קיים פיקוח של מחלקת תנועה ותחבורה בדבר יישומה בשטח של החלטת ועדת התנועה על ידי מחלקת עבודות ציבוריות.

המלצה:

42. מומלץ להנחות את מחלקת עבודות ציבוריות לעדכן את מחלקת תנועה ותחבורה, בסמוך למועד סיום ביצוע החלטת ועדת תנועה. העדכון יכול העברת תצלום של סימון החניה בשטח, לרבות תצלום מיקומה והתמרור שהוצב. כמו כן, מומלץ להנחות את רכזת הוועדה לבצע מעקב אחר קבלת התצלומים ממחלקת עבודות ציבוריות ובדיקתם. רק לאחר בדיקת התצלומים, יסומן במערכת ה-GIS כי החלטת הוועדה בוצעה.

ממצא:

42. נמצא כי:

- ברחוב שבזי 26, קיימות 4 חניות הצמודות לבניין שבאחת מהן, אף חונה גרוטאה. לדברי מתאמת ורכזת ועדת התנועה, הבית לא על שם הנכה ולכן, הנכה אינו יכול להחנות את רכבו באחת החניות הצמודות לבית.
- ברחוב גלר 11 וברחוב העמק 12 אותרו חניות משותפות בבניין שעשויות להתאים לנכה.

ממצא זה מעיד על כך שלעירייה לא קיימת מדיניות הקובעת, כי יש לוודא האם ליד ביתו של הנכה עומדת חניה שהנכה יכול לעשות בה שימוש, בטרם תוקצה חניה לנכה על חשבון שטחים ציבוריים.

לדוגמא, כאשר בבניין בו מתגורר נכה בשכירות קיימות חניות צמודות לדירה, היה על הוועדה לבקש מהנכה להציג הצהרה מבעל הבית כי הנכה אינו מורשה להשתמש בחנייה הצמודה לבניין והסיבה לכך.

לחילופין, בבניינים משותפים כאשר לנכה יש חנייה הצמודה לדירה בחניית הבניין אך היא אינה מונגשת ניתן לדרוש כי יחתים את בעלי הדירות בבניין להם חניות מונגשות על הצהרה לפיה, הם מסרבים להחלפת החנייה בטרם תוקצה לו חנייה נוספת במרחב הציבורי.

המלצה:

43. מומלץ, כי העירייה תקבע מדיניות לפיה במסגרת הבדיקות הנעשות לצורך קביעת זכאותו של המבקש לחנייה פרטית על חשבון שטחי ציבור, יש לוודא כי לנכה לא קיימת חנייה שהוא יכול לבצע בה שימוש. לדוגמא, באמצעות קבלת הצהרות מתאימות מבעלי הדירות בבניין או מבעל הבית לכך, שאינם מסכימים לשימוש בחנייה הנמצאת ברשותם הנמצאת נגישה.

תגובת מנהלת מחלקת תנועה ותחבורה:

“חניות נכים לנכים אשר קיים ברשותם חניה בטאבו – ככלל, אנו לא מאשרים לנכים חניה בשטח ציבורי במידה וקיימת חניה בטאבו אשר מותאמת לצרכיו. כחלק מהטפסים שעל הנכה למלא קיים טופס הצהרה של הנכה כי אין ברשותו חניה פרטית המתאימה לצרכיו. במידה וקיימת חניה, יועצת הנגישות מטעם העירייה בודקת התאמת החניה לצרכיו של הנכה. ... חניות משותפות רשומות בטאבו - אין לעירייה מנדט להתערב בחניות אשר רשומות בטאבו..”

5.2. מדגם חניות אקראי

איתור חניות נכים פרטיות ברחבי העיר, באופן אקראי, ובדיקה האם יש להן אישור כנדרש מוועדת תנועה והאם סומנו באופן תקין.

במסגרת בדיקה זו נבדקו 11 חניות פרטיות שהוקצו בסמוך לבתים משותפים וכן, 10 חניות נכים שהוקצו בסמוך לבתים פרטיים.

להלן יובאו תוצאות הבדיקה:

5.2.1. חניות פרטיות שאותרו ליד בתים משותפים:

מס"ד	מספר רכב	כתובת	מספר ועדה	מספר החלטה	תצלום
1	8451313	הרצל 75	4/17	117	
2	7512731	השלום 6-8; סמטת אביבים 16-2; (מול ב"ס גולדה)	3/18	82	
3	1265532	ירושלים 11/ארבל 46	4/15	78	
4	7000668	ירושלים 17	5/15	144	

מס"ד	מספר רכב	כתובת	מספר ועדה	מספר החלטה	תצלום
5	1749132	בן גוריון 8	6/14	133	
6	1479330	גאולה 23	2/15	81	
7	7370533 6349912	טרומן 5א'	1/04	101	
8	12340001	אגרין 15	1/18	140	
9	8637260	חבצלת השרון 7	5/16	98	
10	7602514	דב הוז 29	1/18	117	

5.2.2. חניות פרטיות שאותרו ליד בתים פרטיים:

מס"ד	מס' רכב	כתובת	מספר ועדה	מספר החלטה	תצלום
1	28528901	החי"ל 11	2/18	98	
2	7476254	מאפ"ו 3 פינת סמטת ניל"י	3/15	106	
3	9765637 5326831	אחד העם 2	1/18	118	
4	44268101	אנצ'ו סירני א'16	2/18	106	
5	6884059	צה"ל ב'6	1/17	75	

תצלום	מספר החלטה	מספר ועדה	כתובת	מס' רכב	מס"ד
	90	2/15	יאיר שטרן 13/15	3401154 4027173	6
 	125	6/16	כנפי נשרים 8	6043033 9191035	7
	105	7/13	בורחוב א'21	8823476	8
 	67	1/17	בורחוב ב'17	7613137	9
 	54	5/16	אז"ר א'90	8666361	10
 	59	2/18	בורחוב א'13	8189971	11

ממצא:

43. מבדיקת הביקורת נמצא כי,

- 2 חניות - רחוב בורוכוב 21א' ובורוכוב 17ב' הוקצתה חניה פרטית לנכה על אף קיומו של סימון מעטפה מול החנייה הפרטית של הנכה, היכול לשמש כחניית נכים ראה תצלום:

לעומת זאת, ברחוב ירמיהו 13 הוקצתה החנייה באופן תקין מול החנייה הפרטית של הנכה. ראה תצלום:

- 2 חניות- ברחוב צה"ל 6ב' וברחוב כנפי נשרים 8 הוקצו למבקשים על אף, שבביתם של המבקשים קיימת חנייה בתוך החצר שניתן להרחיבה, במידת הצורך, במידה ואינה מותאמת.

ממצא זה מעיד על כך, שלעירייה לא קיימת מדיניות הקובעת, כי יש לוודא האם לנכה קיימת חנייה פרטית שניתן להתאימה לצרכי המבקש והאם למבקש קיימים האמצעים להתאים את החנייה על חשבונם. במידה ולא ניתן להתאים את החנייה הפרטית של הנכה או הנכה נעדר אמצעים כלכליים לבצע התאמה, תוקצה חנייה על חשבון שטחים ציבוריים, תוך מתן עדיפות להקצאתה מול חנייתו הפרטית של הנכה.

המלצה:

44. מומלץ, כי העירייה תקבע מדיניות לפיה במסגרת הבדיקות הנעשות לצורך קביעת זכאותו של המבקש לחנייה פרטית על חשבון שטחי ציבור, יש לוודא האם לנכה קיימת חנייה פרטית שניתן להתאימה לצרכיו והאם למבקש קיימים האמצעים הכלכליים לבצע התאמה זו. במידה ולא ניתן להתאים את החנייה הפרטית של הנכה

או הנכה נעדר אמצעים כלכליים לבצע התאמה זו, תוקצה חנייה על חשבון שטחים ציבוריים תוך מתן עדיפות להקצאתה מול חנייתו הפרטית של הנכה.

ממצא:

44. מבדיקת הביקורת נמצא כי, ברחוב מאפ"ו 3 אף שלבית הפרטי יש חנייה צמודה הוקצתה חנייה נוספת במיקום מרוחק יותר, בהמשך הרחוב, עבור הנכה המתגורר בבית. לדברי מתאמת ורכזת הוועדה הסיבה לכך היא, כי הנכה עיוור. הסבר אשר לדעת הביקורת אינו עונה על השאלה מדוע חנייה מרוחקת מהבית טובה יותר לעיוור מאשר חנייה הצמודה לביתו.

המלצה:

45. מומלץ, כי העירייה תקבע מדיניות לפיה, במסגרת הבדיקות הנעשות לצורך קביעת זכאותו של המבקש לחנייה פרטית על חשבון שטחי ציבור, תבוצע בחינה לאיתור חלופה להקצאת חנייה על חשבון שטחים ציבוריים, באמצעות התאמת חנייה קיימת בכתובתו של הנכה.

ממצא:

45. נמצא כי, ברישומים שבוצעו בשנים עברו לא הייתה הקפדה על ציון מספר הרכב של הנכה בגינו מאושרת החנייה, בהחלטות ועדת התנועה.

המלצה:

46. מומלץ לבצע סקר מלא לאיתור החלטות הוועדה החסרות והשלמת הנתונים ברישומי הוועדה בהתאם.

11000

(ג) סבא

MUNICIPALITY OF KFAR SABA

עיריית כפר - סבא
מחלקת בטיחות

 23/6/2009
 א' תמוז תשס"ט
 בטיחות 815

נוהל הקצאת חניה שמורה לרכב נכה

1. פללי:

נוהל זה נועד להסדיר את הקריטריונים ותנאי הזכאות להקצאת חניה שמורה לרכב נכה.

2. תנאי הזכאות:

2.1 ליד מקום המגורים

נכה זכאי לקבל חניה שמורה לרכבו ליד מקום מגוריו אם נתקיימו בו כל אלה:

א. בעל תו נכה שדרגת נכותו מגיעה ל- 75% לפחות ונתקיימו בו אחת מאלה:

- (1) שתנועתו בדרכים בלי רכב עלולה לערער את מצב בריאותו.
- (2) שהוא מוגבל בהליכה וזקוק לכסא גלגלים לצורך נידותו.
- (3) שהוא נכה הזקוק לרכב כאמצעי תנועה בגלל רגליו הנכות.

ב. אין ברשותו מקום חניה פרטי המתאים לצרכיו כנכה.

ג. במקרה של רכב שאינו בבעלות הנכה-על הרכב לשמש את הנכה באופן אישי ודרך קבע.

ד. מילא טופס בקשה בצירוף כל המסמכים והאישורים כמפורט בסעיף 3 להלן.

ה. תשלום אגרה במחלקה לעבודות ציבוריות.

2/...

כפר סבא

המאגן גליל

טלפון: 09-7649277 פקס: 09-7649398

ייעוץ 135, כפר סבא 44100 ת.ד. 25

email: haime@ksaba.co.il

-2-

2.2 ליד מקום העבודה

נכה זכאי לקבל חניה שמורה לרכבו ליד מקום עבודתו אם נתקיימו בו כל אלה:

- א. בעל תו נכה מסוג ג-43 (עגלת נכים) בלבד.
- ב. אין ברשותו מקום חניה מתאים ליד מקום עבודתו.
- ג. מילא טופס בקשה בצרוף כל המסמכים והאישורים כמפורט בסעיף 3 להלן.
- ד. תשלום אגרה במחלקה לעבודות ציבוריות.

3. נוהל הגשת הבקשה:

נכה המבקש הקצאה של חניה שמורה לרכבו עליו להמציא לועדת התנועה העירונית את כל המסמכים והאישורים הבאים:

- א. טופס בקשה מתאים בליווי תצהיר.
  - ב. צילום תו נכה מאושר ע"י משרד התחבורה.
  - ג. צילום אישור רפואי של רופא מוסמך עפ"י החוק המעיד על דרגת נכותו של הנכה וסעיפי הליקוי.
  - ד. צילום רישיון רכב ע"ש הנכה.
  - ה. צילום רישיון נהיגה.
  - ו. צילום תעודת זהות וספח כתובת או חוזה שכירות.
  - ז. למבקש חניה שמורה ליד מקום עבודה- אישור ממקום עבודתו (מנכ"ל או רואה חשבון) בציון ימים ושעות העבודה.
  - ח. למקרה של רכב שאינו בבעלות הנכה- תצהירים של הנכה ובעל הרכב מבית-המשפט
- או מעו"ד לפיהם בעל הרכב הרשום מעמיד את רכבו לצורך שימוש האישי של הנכה.

4. נוהל החלפת רכב או העתקת מקום המגורים או העבודה ע"י הנכה:

- א. נכה בעל חניה שמורה אשר החליף את רכבו, יהא זכאי להצבת תמרון חניה חדש בכפוף להמצאת צילום רישיון רכב על שמו ותשלום האגרה הכרוכה בכך.
- ב. נכה בעל חניה שמורה אשר העתיק את מקום מגוריו או עבודתו, לפי הענין, יהא זכאי להקצאת חניה שמורה לרכבו בכתובתו החדשה כאמור בהתאם לנוהל המפורט בסעיף 3 לעיל.

3/...

כפר סבא

החלפת רכב

טלפון: 09-7649277 פקס: 09-7649398

וייצמן 135, כפר סבא 44100 ת.ד. 25

email: haime@ksaba.co.il

MUNICIPALITY OF KFAR SABA

עיריית כפר - סבא
מחלקת בטיחות

תאריך: _____

נספח א'

לכבוד
עיריית כפר - סבא
אגף הנדסה/ ועדת תנועה
רחוב ויצמן 135
כפר - סבא

שלום רב,

בקשה להקצאת חניה שמורה לנכה ליד מקום המגורים

אני הח"מ _____ תעודת זהות מס' _____

בעל רכב מספר _____ כתובת מגורים _____

טלפון מס' _____ מספר פקס _____ נייד _____

מבקש/ת בזאת להקצות לי מקום חניה שמור ליד מקום מגורי.

לבקשה זו מצורפים המסמכים והאישורים הבאים:

1. תו נכה מאושר ע"י משרד התחבורה.
2. אישור רפואי של רופא מוסמך המעיד על דרגת הנכות וסוגה.
3. צילום רישיון רכב.
4. צילום רישיון נהיגה.
5. צילום תעודת זהות וספח כתובת או חוזה שכירות, לפי הענין.

הצהרה

הריני מצהיר/ה בזאת כי הנני מתגורר/ת בכתובת הנ"ל ואיני שוהה במוסד כלשהו. אין ברשותי מקום חנייה פרטי. המקום הנ"ל משמש אותי בלבד ולא את בני משפחתי. הנני מתחייב/ת להודיע לכם על כל שינוי בשימוש במקום שיוקצה לי (החלפת רכב, שינוי מקום מגורים, שינוי במצב בריאותי וכ"ו). במידה ולא אזדקק למקום החנייה אני או בני משפחתי מתחייבים להודיע על כך מיד.

חתימת המבקש/ת

שם המבקש/ת

כפר סבא

החברה הכלכלית

טלפון: 09-7649277 פקס: 09-7649398

וייצמן 135, כפר סבא 44100 ת.ד. 25

email: haime@ksaba.co.il

MUNICIPALITY OF KFAR SABA

עיריית כפר - סבא
מחלקת בטיחות

תאריך: _____

נספח ב

לכבוד
עיריית כפר-סבא
אגף הנדסה/ ועדת תנועה
רחוב ויצמן 135
כפר-סבא

שלום רב,

בקשה להקצאת חניה שמורה לנכה ליד מקום העבודה

אני הח"מ _____ תעודת זהות מס' _____
בעל רכב מספר _____
מקום העבודה _____ כתובת _____
שעות עבודה _____ ימי העבודה _____
טלפון מס' _____ מספר פקס _____

מבקש/ת בזאת להקצות לי מקום חניה שמור ליד מקום עבודתי.

לבקשה זו מצורפים המסמכים והאישורים הבאים:

1. תו נכה מאושר ע"י משרד התחבורה.
2. אישור רפואי של רופא מוסמך המעיד על דרגת הנכות וסוגה.
3. צילום רישיון רכב.
4. צילום רישיון נהיגה.
5. צילום תעודת זהות וספח כתובת או חוזה שכירות, לפי הענין.
6. אישור מקום העבודה בציון ימים ושעות העבודה.

הצהרה

הריני מצהיר/ה בזאת כי הנני מתגורר/ת בכתובת הנ"ל ואיני שוחה במוסד כלשהו. אין ברשותי מקום חנייה פרטי. המקום הנ"ל משמש אותי בלבד ולא את בני משפחתי. הנני מתחייב/ת להודיע לכם על כל שינוי בשימוש במקום שיוקצה לי (החלפת רכב, שינוי מקום מגורים, שינוי במצב בריאותי וכ"ו).

במידה ולא אזדקק למקום החנייה אני או בני משפחתי מתחייבים להודיע על כך מיד.

חתימת המבקש/ת _____

כפר סבא

היילימנט בטיחות

טלפון: 09-7649277 פקס: 09-7649398

וייצמן 135, כפר סבא 44100 ת.ד. 25

email: haime@ksaba.co.il

MUNICIPALITY OF KFAR SABA

עיריית כפר - סבא
מחלקת בטיחות

תאריך: _____

נספח ג

לכבוד
עיריית כפר-סבא
אגף הנדסה/ ועדת תנועה
רחוב ויצמן 135
כפר-סבא

שלום רב,

בקשה להקצאת חניה שמורה עקב העתקת מקום המגורים

אני הח"מ _____ תעודת זהות מס' _____

בעלת רכב מספר _____

כתובת מגורים חדשה _____ טלפון מס' _____

מס' נייד _____ מספר פקס _____

מבקש/ת בזאת להקצות לי מקום חניה שמור ליד מקום מגוריי החדש ולבטל את מקום
החנייה בכתובת מגוריי הקודמת ב _____

לבקשה זו מצורפים המסמכים והאישורים הבאים:

1. תו נכה מאושר ע"י משרד התחבורה.
2. אישור רפואי של רופא מוסמך המעיד על דרגת הנכות וסוגה.
3. צילום רישיון רכב.
4. צילום רישיון נהיגה.
5. צילום תעודת זהות וספח כתובת או חוזה שכירות, לפי הענין.

הצהרה

הריני מצהיר/ה בזאת כי הנני מתגורר/ת בכתובת הנ"ל ואיני שוהה במוסד כלשהו. אין
ברשותי מקום חנייה פרטי. המקום הנ"ל משמש אותי בלבד ולא את בני משפחתי.
הנני מתחייב/ת להודיע לכם על כל שינוי בשימוש במקום שיוקצה לי (החלפת רכב,
שינוי מקום מגורים, שינוי במצב בריאותי וכ"ו).
במידה ולא אזדקק למקום החנייה אני או בני משפחתי מתחייבים להודיע על כך מייד.

חתימת המבקש/ת _____

כפר סבא

טלפון: 09-7649277 פקס: 09-7649398

ויצמן 135, כפר סבא 44100 ת.ד. 25

האשון גליל

email: haime@ksaba.co.il

MUNICIPALITY OF KFAR SABA

עיריית כפר - סבא
מחלקת בטיחות

תאריך: _____

נספח ד

לכבוד
עיריית כפר-סבא
אגף הנדסה/ ועדת תנועה
רחוב ויצמן 135
כפר-סבא

שלום רב,

בקשה להקצאת מקום חניה שמור לנכה עקב העתקת מקום העבודה

אני הח"מ _____ תעודת זהות מס' _____
בעל רכב מספר _____ מקום העבודה החדש _____
כתובת _____ שעות העבודה _____ ימי עבודה _____
טלפון מס' _____ מספר פקס _____ נייד _____

מבקש/ת בזאת להקצות לי מקום חניה שמור ליד מקום עבודתי החדש ולבטל את
מקום החניה במקום עבודתי הקודם ב _____

לבקשה זו מצורפים המסמכים והאישורים הבאים:

1. תו נכה מאושר ע"י משרד התחבורה.
2. אישור רפואי של רופא מוסמך המעיד על דרגת הנכות וסוגה.
3. צילום רישיון רכב.
4. צילום רישיון נהיגה.
5. צילום תעודת זהות וספח כתובת או חוזה שכירות, לפי הענין.
6. אישור מקום העבודה בציון ימי ושעות העבודה.

הצהרה

הריני מצהיר/ה בזאת כי הנני מתגורר/ת בכתובת הנ"ל ואיני שוהה במוסד כלשהו. אין
ברשותי מקום חנייה פרטי. המקום הנ"ל משמש אותי בלבד ולא את בני משפחתי.
הנני מתחייב/ת להודיע לכם על כל שינוי בשימוש במקום שיוקצה לי (החלפת רכב,
שינוי מקום מגורים, שינוי במצב בריאותי וכ"ו).
במידה ולא אזדקק למקום החנייה אני או בני משפחתי מתחייבים להודיע על כך מייד.

חתימת המבקש/ת _____

כפר סבא

היילוקסון בא"ן

טלפון: 09-7649277 פקס: 09-7649398

וייצמן 135, כפר סבא 44100 ת.ד. 25

email: haime@ksaba.co.il

MUNICIPALITY OF KFAR SABA

עיריית כפר - סבא
מחלקת בטיחות

תאריך: _____

נספח ה'

לכבוד
עיריית כפר-סבא
אגף הנדסה/ ועדת תנועה
רחוב ויצמן 135
כפר-סבא

שלום רב,

בקשת נכה להצבת תמרור חניה שמור לנכה חדש עקב החלפת רכב

אני הח"מ _____ תעודת זהות מס' _____

בעל/ת רכב מוחלף מספר _____

כתובת מגורים _____

טלפון מס' _____ מספר פקס _____

נייד מס' _____ e:mail _____

מבקש/ת בזאת להציב תמרור חניה שמור לנכה עקב החלפת הרכב.

לבקשה זו מצורף צילום רישיון הרכב המוחלף.

חתימת המבקש/ת _____

כפר סבא

האשכול גליל

טלפון: 09-7649277 פקס: 09-7649398

ויצמן 135, כפר סבא 44100 ת.ד. 25

email: haime@ksaba.co.il

נוהל להקצאת מקומות חנייה בלעדיים בשטח ציבורילנכים המוגבלים בניידותם

נהל זה נועד להסדיר את הקריטריונים ותנאי הזכאות להקצאת מקומות חנייה בלעדיים בשטחים ציבוריים לנכים המוגבלים בניידותם. הנהל חל על חניית בשטחים ציבוריים בלבד, ולא בשטחים שהבעלות בהם בידי בעלים פרטיים.

קיימים שני סוגים של תגים:

1. תג חנייה עם **סמל משולש** - לכלל הנכים.
2. תג חנייה עם **סמל כסא גלגלים** - המיועד לנכים בכסא גלגלים. (בהתאמה קיימים שני סוגים נוספים לנכי צה"ל).

ככלל, הצבת תמרור לחנייה לשימוש בלעדי של נכה, נועדה לחקל על נכים המוגבלים בהליכה. היותו של אדם בעל תג "נכה", אינו מזכה אותו אוטומטית בהקצאה של תמרור למקום חנייה בלעדי. היות ומצאי מקומות חנייה מוגבל, נדרשת העירייה לקבוע כללים על-פיהם תינתן עדיפות בהקצאת מקומות חנייה לנכים המוגבלים בניידותם.

על המבקש להגיש לעירייה טופס בקשה להקצאת מקום חנייה בלעדי לרכב. להלן פירוט תנאי הזכאות להקצאת מקומות חנייה –

1. נכה בעל תג עם סמל כסא גלגלים –

הזכאות: הקצאת עד שני מקומות חנייה בלעדיים: אחד סמוך למקום המגורים (אם אין מקום חנייה בבעלות הנכה) ואחד סמוך למקום העבודה, (אם אין מקום חנייה מתאים ליד מקום עבודתו).

התנאים לזכאות - המסמכים הנדרשים

על המבקש להגיש לעירייה טופס בקשה להקצאת מקום חנייה בלעדי לרכב, אליו יצורפו המסמכים הבאים:

- "תג כסא גלגלים" מקורי של משרד הרישוי.
- העתק תעודת הזהות, לרבות ספח הכתובת.
- חשבון ארנונה על שם הנכה.
- העתק רישיון רכב על שם הנכה.
- העתק רישיון נהיגה על שם הנכה או על שם אחר בתנאי שיוכח, שמקום מגוריו במעל עם הנכה.
- אישור ממקום העבודה חתום בידי המנכ"ל או בידי רואה חשבון המפרט את ימי העבודה ושעות העבודה של הנכה ומאשר כי מקום העבודה אינו מקצה מקום חנייה לנכה.

2. נכה בדרגת 60% לפחות בניידות, בן פחות מ-65, בעל "תג משולש"

הזכאות: הקצאת מקום חנייה בלעדי בסביבת מקום המגורים או סביבת מקום העבודה - על פי העדפת הזכאי.

התנאים לזכאות - המסמכים הנדרשים

על המבקש להגיש לעירייה טופס בקשה להקצאת מקום חנייה בלעדי לרכב, אליו הוא יצרף את המסמכים הבאים:

- "תג משולש" מקורי של משרד הרישוי.
- העתק של אישור ועדה רפואית של הביטוח הלאומי, של משרד הבריאות או של משרד הביטחון (כולל פירוט סעיפי הליקויים) המעיד על מגבלה בניידות.
- העתק תעודת הזהות, לרבות ספח הכתובת.
- חשבון ארנונה על שם הנכה.
- העתק רישיון רכב על שם הנכה.

- העתק רישיון נהיגה על שם הנכה או על שם אחר ובתנאי שיוכיח שמקום מגוריו בפועל עם הנכה.
- אם הבקשה היא להקצאת מקום חניה סמוך למקום העבודה אישור ממקום העבודה התום בידי המגביל או בידי רה"א חשבון המפרט את ימי העבודה ושעות העבודה של הנכה ומאשר כי מקום העבודה אינו מקצה מקום חניה לנכה.
- אם הבקשה היא של נכה שאינו תושב כרמיאל יוגש בגוסף, אישור הגוף האחראי להקצאת מקומות חניה לנכים ברשות שמתגורר בה הנכה, לפיו לא הוקצה לנכה מקום חניה סמוך למקום מגוריו.

הערות ותנאים:

- טופס הבקשה בצירוף כל המסמכים הנדרשים יוגשו למנהלת מחלקת תחבורה ופיתוח בעירייה.
  - העירייה תברר את הבקשות ותחליט בעניינן על סמך **כללי הזכאות להקצאת מקומות חניה אישיים**.
  - מקום החניה הבלעדי לנכה ייקבע בידי העירייה לאור המגבלה בניידות, על פי שיקולים מקצועיים בלבד לאור תקנות התעבורה ולאור מצאי החנייה וצרכי הציבור.
- לא תינתן חנייה במקומות כגון נתיבי תחבורה ציבורית, צירי תנועה ראשיים וכו'.
החלטות העירייה בדבר הזכאות יובאו לידיעת המבקש בתוך חודשיים, והן אינן ניתנות לערעור.
- טופס הבקשה בצירוף כל המסמכים הנדרשים יוגשו למנהלת מחלקת תחבורה ופיתוח בעירייה.
  - העירייה תברר את הבקשות ותחליט בעניינן על סמך כללי הזכאות להקצאת מקומות חניה אישיים.
  - במקרים חריגים ומיוחדים בלבד, רשאית העירייה לשקול הקצאת מקומות חניה שלא על פי כללי הזכאות המפורסמים לעיל, ובלבד שתנמק את החלטתה.

אישור רשות התימרוך המקומית:

- לאחר קביעת הזכאות לחנייה אישית של נכה, תועבר הבקשה המאושרת לרשות התמרוך המקומית.
- המוסמכת לאשר הצבת תמרוכים ברחבי העיר, מוסדרת בתקנות התעבורה. חניית רכב מוסדרת בחוק עזר לכרמיאל (העמדת רכב וחנייתו), התשמ"ג-1982, ולפיו ראש העירייה שחינו רשות התימרוך המקומית, רשאי להסדיר חניית רכב (ובכלל זה כמובן הסדרת חנייה בלעדית לנכה), לאחר התייעצות עם קצין משטרה ובהסכמת רשות תימרוך מרכזית, (במקרים שחסמכה כזו דרושה לפי תקנה 18 לתקנות התעבורה).

לאחר אישור רשות התימרוך המקומית להצבת תמרוך חנייה בלעדי לנכה, יוצב התמרוך על-די רשות החנייה על-פי הנחיות מנהלת מחלקת כבישים ותחבורה בעירייה.

נספח ג' 1

06/11/2018 11:07:11

meirav shraga <meirav@yadagan.com>
Fwd: משרד מחלקת תנועה ותחבורה-קבלת קהל נכים- ביקורת הקצאת מקומות חניה פרטים לנכים

של ישרה מרקוש

במסגרת תפקידך מחליקהר אמונה גם על מתן שירות שרות לאוכלוסיית הנכים במסגרת פגישת העבודה על טיסת דוח שבדוח עם מבקר העירייה, הביקורת מציגת כי במהלך קבלת קהל במשרדך הגיע וכה עם כיסא הגלגלים להיכנס למשרדך ולא הגליח להסתובב ולנוע אל מול הרכות גברת [REDACTED] כמו כן לא נמצאו מקום ישיבה והמתנה לנכים ובכלל מחוץ למשרד קבלת הקהל אבקש את טיפולך להסדרת הנגשה מתאימה לנכים במשרדך ומקומות המתנה מחוץ למשרד במסגרת הנחיות נגישות מבני ציבור. אבקש את טיפולך ולענוני בהתאם. בברכה

ד"ר תמי און
מקסי פוליסיוס
ד"ר און און תלונות פוליסיוס
david@tsaba.co.il
09-7649311

נספח ג' 2

יום ה 10:54 28/06/2018

משרד מחלקת תנועה ותחבורה-קבלת קהל נכים- ביקורת הקצאת מקומות חנייה פרטים לנכים: RE:

אל
עותק

יש לבצע בקרת/סקר נגישות לנגישות פיזית וכן נגישות השירות באמצעות יועץ נגישות מוסמך ולתקן את כל הליקויים.
לז:

1. בקרת/סקר נגישות על ידי יועץ נגישות מוסמך לנושא זה- לוז עשרה ימים- יש להגיש אל"ח דו"ח לנושא זה.
  2. תיקון כלל הליקויים שבסקר- יש להשלים את כלל התיקונים בתוך חודש ימים.
- יודגש כי אין הכוונה בנושאים הקשורים לבינוי.

להקצאה לפי הלז מעלה
תודה

בברכה,

מנכ"ל עיריית כפר סבא

נספח ג' 3

יום 10:38 29/06/2018

משרד מחלקת תנועה ותחבורה-קבלת קול נכים- ביקורת הקצאת מקומות חנייה פרטים לנכים RE:

ול
נותק

415014 (156687).pdf
409 KB

שלום רב,

מצייב סקר משנת 2015 כולל שירות, הרוב היה תקין ובוצעו השלמות מערכות שמע וכסאות.

לאור השינויים שחלו באגף הנדסה ומהפך החדרים ששינה את תכולת המקום, הוחלט לבצע רק את הדרושות החוץ ולא נגעו בפנים. ולמעט ביטול בלטיית המחסן סעיף 2, כל שיפוץ שנעשה אחר כך לקח את הדוח בחשבון כולל רישוי בנייה.

עד לקבלת החלטה כי לא יכולים לשבת שנים או שלושה עובדים בחדרים אלו עם שולחנות כאלו גדולים בצפיפות זו לא ניתן יהיה לתקן.

פתרון ניתן לתת ע"י אדריכל פנים שיקבל את ההתחייבות לריזוסט גישו והריחה יותאם לחדל החדרים.

בברכה

רבות נגישות עירונית
מנהלת בקרת פרויקטים
מחלקת בינוי ופיתוח מוסדות

נספח ג' 4

06:11 11/07/2018 יום ד
 meirav shraga <meirav@ydagan.com>
 משרד מחלקת תנועה ותחבורה-קבלת קהל נכים- ביקורת הקצאת מקומות חנייה פרטים לנכים: Fwd

From: דודי זרבי
 Sent: Tuesday, July 10, 2018 10:31 PM
 To: [Redacted]
 Cc: [Redacted]
 Subject: RE: משרד מחלקת תנועה ותחבורה-קבלת קהל נכים- ביקורת הקצאת מקומות חנייה פרטים לנכים

היי,
 הגמשה תפנית האדריכלית לשיפור מחלקת תנועה ותחבורה ע"י חלוקה לחדרים סבירים כולל מקום לקבלת קהל בימי שלישי במבני הכניסה. מנהלת המחלקה יושבת עם המזכירה באותו החדר, מתאם פניות הציבור יושב רחוק מהמחלקה וליעוץ התנועה אין איפה לקבל קהל! זה קורה כל יום שלישי. אפשר כמובן לתת מקום מומצב האבטור והלא שירותי הן לתושב והן לעובד ולמצא פלסטרים בדמי הקטנת האבטורים בחדר קא לעשות מעשה ולתקן את המחול הזה.

בברכה,
 מנהלת מ"ח תנועה ותחבורה
 טל' 09-7649180 | פקס 09-7646481
hilend@ksaba.co.il

יום ד 14:35 27/06/2018

משרד מחלקת תנועה ותחבורה-קבלת קהל נכים- ביקורת הקצאת מקומות חנייה פרטים לנכים: RE:
 [Redacted]
 אל
 עותק

שלום רב,

מהנדסת העירייה מוסרת כי בקרוב יערך שינוי בתצורת החדרים במחלקה כך שיהיה נגיש לכלל הנכים המגיעים למחלקה.

בברכה,
 אינ' מנהלת מ"ח תנועה ותחבורה
 טל' 09-7649180 | פקס 09-7646481
hilend@ksaba.co.il